ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2022/R-100

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދު

(އިސްލާހުގެނައުމާއެކު)

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓު

ގަވާއިދު ނަންބަރު: (2022/R-100 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދު(އަށް
1 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ގަވާއިދު
ގަވާއިދު ނަންބަރު: -100R2022/(ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދު(އަށް އަންނަނިވި
އިޞްލާޙު ގެނައުން.
1. ބުނެވިދިޔަ ގަވާއިދުގެ 2 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
ގަވާއިދުގެ މަގުސަދު 2. މި ގަވާއިދުގެ މަގުސަދަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ
ޤާނޫނު(ތަންފީޒުކޮށް ހިންގުމުގެ ކަންކަން އިންތިޒާމު ކޮށް، އެ ޤާނޫނު
ތަންފީޛުކުރުމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ޢަމަލުކުރާނެ ގޮތްތަކުގެ
ތަފްސީލުތަކާއި އިރުޝާދުތައް ބަޔާންކުރުމެވެ.
2. ބުނެވިދިޔަ ގަވާއިދުގެ 17 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
ސޯލް ޕްރޮޕްރައިޓަރޝިޕް 17. ސޯލް ޕްރޮޕްރައިޓަރޝިޕްއަކުން ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ތަމްސީލުކުރާނީ،
ތަމްސީލުކުރުން
އެ ސޯލް ޕްރޮޕްރައިޓަރޝިޕުގެ ވެރިފަރާތް ނުވަތަ އޭނާ އައްޔަނުކުރާ
ޤާނޫނީ ވަކީލެކެވެ.
3. ބުނެވިދިޔަ ގަވާއިދުގެ 26 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
ވަކީލުން ސުލޫކީ މިންގަނޑާ 26. (ނ) މި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވަކީލުންގެ ސުލޫކީ މިންގަނޑު
ޚިލާފުވުން
ބެލުމުގައި ސުޕްރީމް ކޯޓުން ޢަމަލުކުރާނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބާ
ކައުންސިލުން އެކަށައަޅައިފައިވާ ގަވާއިދު ނަންބަރު 2021/R-118
(ޤާނޫނީ ވަކީލުންގެ ސުލޫކީ ގަވާއިދު) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ހަމަތަކަށެވެ.
4. ބުނެވިދިޔަ ގަވާއިދުގެ 29 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
ޚަޞްމަކު ނިޔާވުން 29. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައެއްގެ ޚަޞްމަކު
ނިޔާވެއްޖެނަމަ، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ގަވާއިދުގެ 115 ވަނަ މާއްދާގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަރާތްތަކުން ލަސްނުކޮށް އެކަން ލިޔުމުން ކޯޓަށް
އަންގަންވާނެއެވެ.
ޞަފުޙާ 1 ގެ 36

(ށ) ޚަޞްމަކު ނިޔާވެއްޖެކަން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް އެނގޭ ދުވަހުން ފެށިގެން
2 (ދޭއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި "މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތްތައް
"
މެދުކަނޑައިލިކަން އަންގާ ލިޔުން މައްސަލައިގެ ޚަޞްމުން
ތަމްސީލުކުރާ ފަރާތްތަކަށް ކޯޓުން ފޮނުވަންވާނެއެވެ.
(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހާލަތުގައި ނިޔާވި ޚަޞްމު
އައް ޔަނުކޮށްފައިވާ ވަކީލަކު ނެތްނަމަ، "މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތްތައް
"
މެދުކަނޑައިލިކަން އަންގާ ލިޔުން ފޮނުވާނީ، ކޯޓުން ކޮންމެހެން
ގުޅަންޖެހިގެން ކޯޓުން ގުޅާނެ ފަރާތެއްކަމަށް އެ ފަރާތުން ކޯޓަށް
ހުށަހަޅާ ފޯމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަރާތަށް ނުވަތަ އެ ފަރާތުން
ލިޔުމުން ކޯޓަށް އަންގައިފައިވާ ފަރާތަކަށެވެ.
(ރ) މި މާއްދާގެ (ށ) އާއި (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ލިޔުން، ނިޔާވި
ޚަޞްމުގެ ފަރާތުން ކަނޑައަޅާ އިފައިވާ ފަރާތަށް ލިބުމުން، އެ ލިޔުން
ލިބޭ ތާރީޚުން ފެށިގެން 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ނިޔާވި ފަރާތުގެ
ވާރިސުންގެ ތެރެއިން އެ ފަރާތަށް އެނގޭ ހުރިހާ ވާރިސުންގެ
މަޢުލޫމާތު، އެކަމަށް ކަނޑައަޅައިފައިވާ ފޯމުން ކޯޓަށް
ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
(ބ) މި މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވާރިސުންގެ މަޢުލޫމާތު ފޯމު
ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ،
ޝަރީޢަތްތައް މެދުކަނޑައިލެވިފައިވާ މައްސަލަ ކުރިޔަށްދާނެ ގޮތާއި
ވާރިސުން ސާބިތުކުރުމަށްފަހު އެންގުމަށް ރަޖިސްޓްރާރ
އަންގަންވާނެއެވެ. މަތީގައި ބަޔާންކުރިގޮތަށް ވާރިސުން ސާބިތު ކުރުމުގެ
މައްސަލަ ނިމުމުން، އެކަމަށް ކަނޑައަޅައިފައިވާ ފޯމުން، ވާރިސުންގެ
މަޢުލޫމާތު، ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. އަދި މި ފޯމުގައި
ވާރިސުން ތަމްސީލުކުރާނެ ފަރާތެއް އައްޔަނުކުރާނަމަ، އެކަން
ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
5. ބުނެވިދިޔަ ގަވާއިދުގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި 30. (ށ) އާންމު އުސޫލެއްގެގޮތުން ޙުކުމެއް ނުވަތަ އަމުރެއް ނުވަތަ ނިންމުމެއް
ހުށަހެޅުން
އިސްތިއުނާފު ކުރެވޭނީ، އެ މައްސަލައެއްގައި ހިމެނޭ ޚަޞްމުންނަށެވެ.
ޞަފުޙާ 2 ގެ 36

ނަމަވެސް، ޙުކުމް ނުވަތަ ކޯޓު އަމުރު ނުވަތަ ނިންމުން ނިސްބަތްވާ
މައްސަލައިގެ ޚަޞްމަކަށް ނުވިޔަސް، އެ ޙުކުމް ނުވަތަ އަމުރު ނުވަތަ
ނިންމުން ރައްދުވާ ފަރާތަކަށް ނުވަތަ އެ ނިންމުމެއްގެ މަޞްލަޙަތު
އޮތް ފަރާތަކަށް އެ ނިންމުމެއް އިސްތިއުނާފު ކުރެވިދާނެއެވެ. މިގޮތުން،
މަޞްލަޙަތު އޮތް ފަރާތަކުން ޙުކުމެއް ނުވަތަ އަމުރެއް ނުވަތަ
ނިންމުމެއް އިސްތިއުނާފުކުރަން އެދޭއިރު، އެ ފަރާތުގެ މަޞްލަޙަތު
އޮތްކަން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ސާބިތުކޮށްދިނުމަކީ، އިސްތިއުނާފުކުރަން
އެދޭ ފަރާތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތެކެވެ.
6. ބުނެވިދިޔަ ގަވާއިދުގެ 31 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
އިސްތިއުނާފުކުރެވިދާނެ 31. ސުޕްރީމް ކޯޓަށް އިސްތިއުނާފު ކުރެވިދާނެ ނިންމުންތަކުގެ ތެރޭގައި ،
ނިންމުންތައް
ޙުކުމްތަކާއި އަމުރުތަކާއި އެ ނޫން ވެސް ނިންމުންތައް ހިމެނެއެވެ.
7. ބުނެވިދިޔަ ގަވާއިދުގެ 32 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އުނިކޮށް އަކުރު ތަރުތީބުކުރުން.
8. ބުނެވިދިޔަ ގަވާއިދުގެ 33 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
އިތުރު އިސްތިއުނާފުގެ 33. (ހ) މައްސަލައެއް އިސްތިއުނާފު ކޮށްފައިވާކަން ، އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ
މައްސަލަ ހުށަހެޅުން
ފަރާތަކަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުން އެންގުމުން، އެ މައްސަލައާ ގުޅިގެން
ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 286
ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އިތުރު އިސްތިއުނާފުގެ މައްސަލައެއް ހު ށަހަޅަން
އެދޭނަމަ، މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާކަން ސުޕްރީމް ކޯޓުން
އަންގާތާ 10 (ދިހައެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ މައްސަލައާ ގުޅޭ އިތުރު
އިސްތިއުނާފު ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. މިފަދަ އިތުރު އިސްތިއުނާފުގެ
މައްސަލަތައް ހުށަހަޅާނީ، ސުޕްރީމް ކޯޓުން އެކަމަށް ކަނޑައަޅަ އިފައިވާ
ފޯމުންނެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން އޮތް ނަމަވެސް، މިގޮތުން އިސްތިއުނާފު
ކުރަނީ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ ބާވީސްވަނަ ބާބު "ވަގުތީ
"
ފަރުވާއާއި ރައްކާތެރިކަމުގެ އަމުރު ގެ ދަށުން ނެރޭ ވަގުތީ ފަރުވާގެ
އަމުރަކާ ގުޅިގެން ކަމަށްވާނަމަ، މައްސަލައެއް އިސްތިއުނާފު
ކޮށްފައިވާކަން އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތަކަށް ކޯޓުން އަން ގާތާ 3
(ތިނެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
ޞަފުޙާ 3 ގެ 36

(ނ) މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތީން ހުށަހަޅާ އިތުރު
އިސްތިއުނާފުގެ މައްސަލަ ބަލައިގަތުމާމެދު ގޮތެއް ކަނޑައަޅާނީ، މައި
އިސްތިއުނާފީ މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުންނެވެ.
(ރ) މި މާއްދާގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ އިތުރު އިސްތިއުނާފުގެ މައްސަލަ
ބަލައިގަތުމަށް ނިންމައިފިނަމަ، އެ މައްސަލަ ބަލައި ގޮތެއް
ކަނޑައަޅާނީ ، އިތުރު ފީއެއް ނެގުމަކާ ނުލައި، މައި އިސްތިއުނާފީ
މައްސަލައިގެ ތެރެއިންނެވެ.
(ބ) މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ އިސްތިއުނާފީ މައްސަލައެއް
ކޯޓުގައި ރަޖިސްޓްރީވުމާއެކު، ވީ އެންމެ އަވަހަކަށް، އެ ހުށަހެޅުނު
މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ އެހެން ފަރާތްތަކަށް ކޯޓުން އެކަން
އަންގަންވާނެއެވެ.
(ޅ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ އިތުރު އިސްތިއުނާފުގެ މައްސަލަ
ބަލައިނުގަތުމަށް ނިންމާ ހާލަތުގައި، ބަލައިނުގަތުމަށް ފެންނަ ސަބަބު
ބަޔާންކޮށް، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ލިޔުމުން އަންގަންވާ ނެއެވެ.
އެގޮތުން ނިންމާ ނިންމުމަކީ އެކަމާ ގުޅޭ އެންމެ ފަހުގެ
ނިންމުންކަމުގައި ބެލޭނެއެވެ.
9. ބުނެވިދިޔަ ގަވާއިދުގެ 34 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ފަހަތަށް (ރ) ގެ ގޮތުގައި އަކުރެ އް އިތުރުކުރުން.
އިސްތިއުނާފު މައްސަލައާމެދު 34. (ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އިސްތިއުނާފު މައްސަލައާ ގުޅިގެން
އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ
ފިޔަވަޅު އަޅައިދިނުމަށް އެދި ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުމާމެދު ނިންމާ ނިންމުން،
ފަރާތުން އެދެވިދާނެ ކަންކަން
މައްސަލައާ ގުޅިގެން ފިޔަވަޅު އަޅައިދިނުމަށް އެދި ހުށަހެޅި ފަރާތަށް
ލިޔުމުން އަންގަންވާނެއެވެ. އެގޮތުން ނިންމާ ނިންމުމަކީ އެކަމާ ގުޅޭ
އެންމެ ފަހުގެ ނިންމުންކަމުގައި ބެލޭނެއެވެ.
10. ބުނެވިދިޔަ ގަވާއިދުގެ 37 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި (ނ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
މައްސަލަ ރަޖިސްޓަރީވުމުން 37. (ށ) މައްސަލައިގެ ޖަވާބު ލިޔުމުން ހުށަހެޅުމަށް ޓަކައި މައްސަލަ ރައްދުވާ
ސުޕްރީމް ކޯޓުން
ފަރާތަށް ނުވަތަ ފަރާތްތަކަށް، މަދުވެގެން 20 (ވިހި) ދުވަހުގެ
ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ ކަންކަން
ފުރުޞަތު ކޯޓުން ދޭންވާނެއެވެ. މިގޮތުން މައްސަލައިގެ ޖަވާބު
ހުށަހަޅާނީ، ސުޕްރީމް ކޯޓުން އެކަމަށް ކަނޑައަޅައިފައިވާ ފޯމު ންނެވެ.
ޞަފުޙާ 4 ގެ 36

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައިވީނަމަވެސް، ރައް ޔިތުންގެ
މަޖިލީހުން ފާސްކުރާ ޤާނޫނަކުން ވަކި މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި
ނިންމުމަށް ކަނޑައަޅާ މައްސަލަތަކާއި މައްސަލައިގެ ބާވަތުން ނުވަތަ
މައްސަލައިގެ ބާވަތަށް ބަލައި އަވަހަށް ނިންމަންޖެހޭ
މައްސަލައެ އްކަމަށް މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުން
ކަނޑައަޅާ މައްސަލަތަކުގައި ، އެ މަޖިލީހުން ކަނޑައަޅާ މުއްދަތެއްގެ
ތެރޭގައި ޖަވާބު ހުށަހެޅުމަށް އެންގުމުގެ އިޚްތިޔާރު ކޯޓަށް
ލިބިގެންވެއެވެ.
11. ބުނެވިދިޔަ ގަވާއިދުގެ 45 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ޙުކުމް 45. (ހ) ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގެ ކޯޓެއްގެ ނުވަތަ ޓްރައިބިއުނަލެއްގެ ނިންމުމެއް
ތަންފީޒު ކުރުން ފަސްނުވުން
އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ހުށަހެޅުނު ކަމުގައި ވިޔަސް، އެ
ނިންމުމެއްގެ ޤާނޫނީ ނަތީޖާ ނުވަތަ ޙުކުމް ތަންފީޒުކުރުން
ފަސްވެގެނެއް ނުދާނެއެވެ. ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގެ ކޯޓެއްގެ ޙުކުމް ނުވަތަ
ޓްރައިބިއުނަލެއްގެ ނިންމުން ތަންފީޒުކުރުން ފަސްކުރަން ޚަޞްމަކު
އެދޭނަމަ، ސުޕްރީމް ކޯޓުން ކަނޑައަޅައިފައިވާ ފޯމުން
ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
12. އަންނަނިވި މާއްދާއަކީ، ބުނެވިދިޔަ ގަވާއިދުގެ 49 ވަނަ މާއްދާކަމުގައި ހަމަޖައްސައި މާއްދާ ތަރުތީބުކުރުން.
މުއްދަތު ގުނުން 49. މި ގަވާއިދުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި މުއްދަތު ގުނުމުގައި ޢަމަލުކުރާނީ، އަންނަނިވި
ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
(ހ) ވަކި ކަމެއް ކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތު ގުނުމުގައި، އެ މުއްދަތު
ފެށޭ ދުވަހާއި ނިމޭ ދުވަހެއް ނުހިމެނޭނެއެވެ.
(ށ) 7 (ހަތެއް) ދުވަހަށްވުރެ ކުރު މުއްދަތެއް ގުނުމުގައި، އެ 7 (ހަތެއް)
ދުވަހުގެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ރަސްމީ ބަންދު ދުވަހެއް ހިމެނޭ ނަމަ، އެ
މުއްދަތު ގުނުމުގައި އެ ބަންދު ދުވަހެއް ނުހިމެނޭނެއެވެ.
(ނ) 7 (ހަތެއް) ދުވަހަށްވުރެ ދިގު މުއްދަތު ގުނުމުގައި، އެ ކަމެއް ކުރުމަށް
ކަނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ރަސްމީ ބަންދު
ދުވަސްތައް ހިމެނޭނެއެވެ.
ޞަފުޙާ 5 ގެ 36

(ރ) ވަކިކަމެއް ކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތު ގުނުމުގައި އެ ކަމެއް
ކުރުމަށް ކަނޑައަޅައިފައިވާ މުއްދަތު ނިމޭ ދުވަސް ދިމާވަނީ ރަސްމީ
ބަންދު ދުވަހަކާ ކަމުގައި ވާނަމަ، ދެން އެންމެ އަވަހަށް ކޯޓުގެ
މަސައްކަތް ފެށޭ ރަސްމީ ދުވަހެއްގައި އެ ކަމެއް ކުރުމުން، އެ
މުއްދަތުގައި އެ ކަމެއް ކުރެވުނީ ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.
13. ބުނެވިދިޔަ ގަވާއިދުގެ 50 ވަނަ މާއްދާގެ ގޮތުގައި އަންނަނިވި މާއްދާ ހަމަޖައްސައި މާއްދާ ތަރުތީބުކުރުން.
ރަޖިސްޓްރީ ހުޅުވިފައި ހުންނަ 50. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ރަޖިސްޓްރީ ހުޅުވިފައި ހުންނާނީ، ރަސްމީ ބަންދު
ގަޑި
ދުވަސްތައް ފިޔަވައި، އާދީއްތަ ދުވަހުން ފެށިގެން ބުރާސްފަތި ދުވަހުގެ
ނިޔަލަށް، ރަސްމީ ގަޑީގައެވެ.
(ށ) ކޯޓުން އެހެންގޮތަކަށް ކަނޑައަޅަ އިފައި ނުވާނަމަ، މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން
ހުށަހަޅާ މައްސަލަތަކާއި ލިޔެކިޔުމަކީ އެ ދުވަހު ކޯޓަށް ރަސްމީކޮށް
ލިބިފައިވާ ލިޔެކިޔުމެއް ކަމަށް ބަލައިގެން ފިޔަވަޅުއަޅާނީ ކޮންމެ
ދުވަހެއްގެ ވެސް ރަސްމީ ގަޑީގައި އެ ލިޔުމެއް ކޯޓަށް
ލިބިފައިވާނަމައެވެ.
14. ބުނެވިދިޔަ ގަވާއިދުގެ 53 ވަނަ މާއްދާގެ ގޮތުގައި އަންނަނިވި މާއްދާ ހަމަޖައްސައި މާއްދާ ތަރުތީބުކުރުން.
ގަވާއިދު ނުހިނގާނެ 53. ޤާނޫނުއަސާސީން ނުވަތަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރާ ޤާނޫނަކުން
މައްސަލަތައް
ސުޕްރީމް ކޯޓުން ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގައި ބެލުމަށް ކަނޑައަޅަ އިފައިވާ
މައްސަލަތަކަށް މި ގަވާއިދެ އް ނުހިނގާނެއެވެ.
15. މި ގަވާއިދަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާނީ، ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި މި ގަވާއިދު ޝާއިޢުކުރާ ދުވަހުން
ފެށިގެންނެވެ.
ޞަފުޙާ 6 ގެ 36

(2022/R-100
ގަ ވާއި ނަންބަ ރު: ވެހިރާއް ގެ ސު ރީމް ކޯ ޓު ގެ މަ ނީ އި ރާއަތުގެ ގަ ވާއި (
ދު ދި ޖޭ ޕް ދަ ޖު ދު
އި ޞް ޙު ތަކާ އެކު
ލާ
ހުރިސް ތު
ފި
10
އެއްވަނަ ބަ އި...
10
އިބް ތި އީ ކަންކަން..
ދާ
10
ތަޢާރުފު ....
10
ގަ ވާއި ގެ މަ ގުސަ ....
ދު ދު
10
ޤާނޫނަށް އިސްކަން ދިނުން ....
10
ރަ ....
ދީފު
11
ވަނަ ބަ އި ....
ދެ
11
ޚަ ޞްމުން އަ ޚަ ޞްމުން ތަމްސީލުކު ރުން..
ދި
11
ޢުވާކު ރުމު ގެ ހައިސިއްޔަތު..
ދަ
11
ސްތޫރީ މަ އްސަލަ ހުށަހެޅުމު ގެ ހައިސިއްޔަތު ....
ދު
12
ގިނަ ޚަ ޞްމުން މަ އްސަލަ ހުށަހެޅުން ....
12
ދައުލަތް ތަމްސީލުކު ރުން..
12
ޓްނަޝި ތަމްސީލުކު ރުން ....
ޕާ ޕް
12
ކުން ނި ތަމްސީލުކު ރުން ....
ފު
12
ޖަމް ޢިއްޔާ، ޖަމާ ޢަތް، ކު ލަބް ތަމްސީލުކު ރުން ....
13
ސިޔާސީ ޓީ ތަމްސީލުކު ރުން ....
ޕާ
ކޮމި ޝަން ތަމްސީ ކު ރުން 13
ލު
13
ޤާނޫނީ ޝަޚް ޞު ތަމްސީ ކު ރުން...
ލު
13
ޤާނޫނަކުން އު އް މަ ޤާމް ތައް ތަމްސީލުކު ރުން ....
ފަ ދާ
14
ކަ ކަ އުންސި ތަމްސީ ކު ރުން ....
ލޯ ލް ލް ލު
14
ސޯލް ރޮ ރައިޓަ ރޝި ތަމްސީލުކު ރުން...
ޕް ޕް ޕް
14
ކު ޑަ ކު އްޖެ އް ނުވަތަ ރައްކަ އުތެރިކަން ލިބި ގެންވާ ފަރާތްތައް ތަމްސީލުކު ރުން ....
15
އެކު ގަ އި މަ ޞްލަޙަތު ހިމެނޭ ޚަ ޞްމަކު އެހެން ޚަ ޞްމެ އް ތަމްސީލުކު ރުން ....
36 7
ޞަ ޙާ ގެ
ފު

15
މަ ޞްލަޙަ ތު ހިމެނޭ ހު ރިހާ ރާތެއް ޚަ ޞްމުންގެ ގޮ ތުގަ އި ހިމެނުން ....
ފަ
16
މަ އްސަލައެއް ގެ ތެރެއަށް ތަ އްޚުލުވުމަށް އެ ހުށަހެޅުން...
ދަ ދި
16
ޤާނޫނީ ވަކީ ލުން އައްޔަނުކު ރުން ....
ކުން ނި، މް ޢިއްޔާ، ޤާނޫނީ ޝަޚް ޞުން ތަމްސީ ކު ރުން 19
ފު ޖަ ލު
21
އައްޔަނުވެވޭ ރާތް ވަކި ލިޔުމަ ކުން އެއްބަސް ވުން...
ފަ
21
ތަމްސީލު ކު ރަމުންދާ މަ އްސަލައަކުން ތަނާޒު ލުވުން...
22
ވަކީ ލުން ސުލޫކީ މިންގަނޑާ ޚިލާ ވުން..
ފު
22
ޚަ ޞްމަ ކު ތަމްސީލުކު ރުމަށް ޤާނޫނީ ވަކީ ލަކު އައްޔަނުކު ރާނޭ ވަގު ތު...
23
ވަކީ ލު ނުވަތަ ޚަ ޞްމަ ކު ތަމްސީލުކު ރާ ރާތެއް ވަކި ކު ރުން ....
ފަ
24
ޚަ ޞްމަ ކު ނިޔާވުން..
25
ތިންވަނަ ބަ އި ....
25
އިސް ތިއުނާ ކު ރުމަށް އެ މަ އްސަލަ ހުށަހެޅުން ....
ފު ދި
25
އިސް ތިއުނާ ކު ރުމަށް އެ ހުށަހެޅުން ....
ފު ދި
25
އިސް ތިއުނާ ފުކު ރެވިދާނެ ނިންމުންތައް ....
25
އިސް ތިއުނާ ގެ މު އް ތު ....
ފު ދަ
26
އިތުރު އިސް ތިއުނާ ގެ މަ އްސަލަ ހުށަހެޅުން ....
ފު
27
އިސް ތިއުނާ މަ އްސަލައާމެ އިސްތިއުނާ ރައް ވާ ރާތުން އެ ވި ނެ ކަންކަން ....
ފު ދު ފު ދު ފަ ދެ ދާ
28
އިސް ތިއުނާ ކު ރެވޭ މަ އްސަލަތަކާ މެ ދު ޢަމަ ލުކު ރާނެގޮ ތް...
ފު
28
ހަތަރުވަނަ ބަ އި ....
28
ރަޖިސްޓް ރާގެ ނިންމުން ....
28
ރަ ސްޓް ރާގެ ނިންމުމެ އް އަލުން ބަ ލަން އެ ހުށަހެޅުން ....
ޖި ދި
29
ސް ވަނަ ބަ އި ....
ފަ
29
މަ އްސަލަ ރަޖިސްޓަ ރީވުން ....
29
މަ އްސަލަ ރަޖިސްޓަ ރީވުމުން ސު ރީމް ކޯ ޓުން ރިހަމަ ކު ރަންޖެހޭ ކަންކަން ....
ޕް ފު
29
މަ އްސަލައި ގެ ވާބު ހުށަހަޅައި އި ނުވުން ....
ޖަ ފަ
30
ހަ ވަނަ ބަ އި ....
30
އިބް ތި އީ އަ ޑު އެހުން..
ދާ
30
މަ އްސަ އި ގެ އިބް ތި އީ އަ ޑު އެހުން ....
ލަ ދާ
36 8
ޞަ ޙާ ގެ
ފު

31
އައު ވާޤި ޢާއާއި ހެއްކަށް ރިޢާޔަތްކު ރުން..
32
ހަތްވަނަ ބަ އި ....
32
ޝަރީޢަތް ހިންގުމާ އި ޙުކު މްކު ރުން ....
32
ސު ރީމް ކޯ ޓަށް ހުށަހަޅާ ލިޔެކި ޔުންތަކަ ކީ އަސާސްކަ މު ގަ އި ބެ ލުން ....
ޕް
32
ގު ޅުންހުރި ޤަ ޟިއްޔާ އެކު ގަ އި ހިންގުން ....
ދެ
32
ޤަ ޟިއްޔާ އެކީ ޙުކު މް ކު ރުން ....
ދެ
32
މަ އްސަލަ ނިންމާނެ މު އް ތު ....
ދަ
33
އިސްތިއުނާ ކު ރުމުން ޙުކު މް ތަން ޛުުކ ރުން ސްނުވުން ....
ފު ފީ ފަ
33
ޙުކު މް ނުވަތަ އަމު ރު ރައް ކު ރުން..
ދު
33
ޚަރަ އްކުން ސްކު ރުމަށް އެންގުން..
ދު ދެ ފަ
33
އަށްވަނަ ބަ އި ....
33
ޝަރީޢަތުގެ ޚަރަ ....
ދު
34
ނުވަވަނަ ބަ އި ....
34
އެހެނިހެން ކަންކަން ....
34
މު އްދަތު ގުނުން ....
35
ރަޖިސްޓް ރީ ހުޅުވި އި ހުންނަ ގަ ޑި ....
ފަ
35
ޖަ ދުވަލުތައް ....
35
ގަ ވާއި ގަ އި ނެތް ކަ މެ އް މާ ވުން ....
ދު ދި
35
ގަ ވާއި ނުހިނގާނެ މަ އްސަލަތައް ....
ދު
35
ގަ ވާއި ށް ޢަމަލުކު ރަން ށުން ....
ދަ ފެ
36 9
ޞަ ޙާ ގެ
ފު

އެއްވަނަ ބައި
އިބްތިދާއީ ކަންކަން
ތަޢާ ރު ފު 1. (ހ) މިއީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 425
ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ހަދައިފައިވާ
ގަވާއިދެކެވެ.
(ށ) މި ގަވާއިދަށް ކިޔާނީ ، "ދިވެހިރާއްޖޭ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ
"
ގަވާއިދު އެވެ.
ގަވާއިދުގެ މަގުސަދު 2. މި ގަވާއިދުގެ މަގުސަދަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)
ތަންފީޛުކޮށް ހިންގުމުގެ ކަންކަން އިންތިޒާމުކޮށް، އެ ޤާނޫނު ތަންފީޛުކުރުމުގައި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ޢަމަލުކުރާނޭ ގޮތްތަކުގެ ތަފުސީލުތަކާއި އިރުޝާދުތައް
ބަޔާންކުރުމެވެ.
ޤާނޫނަށް އިސްކަން 3. މި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމަކާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)މަދަނީ
ދިނުން
އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު(ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެއްވެސް ކަމެއް ފުށުއަރާނަމަ، އެކަމެއް
މާނަކޮށް ތަންފީޛުކުރަންޖެހޭނީ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތަށް
އިސްކަންދީގެންނެވެ.
ރަދީފު 4. މި ގަވާއިދުގައި ކަނޑައެޅިގެން އެހެން ގޮތަކަށް ދޭހަވާ ގޮތަށް އެ ލަފުޒެއް ނުވަތަ އެ
އިބާރާތެއް ބޭނުންކޮށްފައި ނުވާނަމަ، އެ ލަފުޒަކަށް ނުވަތަ އެ އިބާރާތަކަށް ދީފައިވަނީ
ތިރީގައިވާ މާނައެވެ.
(ހ) "މި ގަވާއިދު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން
ހަދައިފައިވާ މި ގަވާއިދަށާއި، މި ގަވާއިދަށް ގެންނަ އިޞްލާޙުތަކަށެވެ.
(ށ) "ހިންގުމުގެ އިސް މަޤާމެއްގައި ހުރި މީހެއް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އެ
ތަނެއްގެ ޑިޕާޓްމަންޓުތަކުގެ އެންމެ އިސްވެރިން ފެށިގެން މަތީގެ އިދާރީ
ޞަފުޙާ 10 ގެ 36

މަޤާމުތައް ފުރާ މީހުންނާއި، އެ ތަނެއްގެ ސި ޔާސަތު ކަނޑައަޅައި ތަންފީޛުކުރާ
ގުނަވަނުގެ ޑިރެކްޓަރުންނާއި މެންބަރުންގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ މީހުންނަށެވެ.
(ނ) "ޤާނޫނީ ވަކީލަކު އައްޔަނު ކުރާ ލިޔުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ސުޕްރީމް
ކޯޓުގެ މަރުޙަލާތަކުގައި ޚަޞްމަކު ތަމްސީލުކުރުމަށް އެ ޚަޞްމެއްގެ ފަރާތުން
ޤާނޫނީ ވަކީލަކު އައްޔަނުކުރުމަށް މި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަން
ފުރިހަމަވާ ގޮތަށް ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ޕަވަރ އޮފް އެޓަރނީއާއި ޤަރާރާއި، އެ
ނޫންވެސް ލިޔުމަށެވެ.
(ރ) "ރަޖިސްޓްރާ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ރަޖިސްޓްރާގެ
މަސްއޫލިއްޔަތު ހަވާލުކޮށްފައިވާ ފަރާތްތަކާއި، ރަޖިސްޓްރާ ނެތް ހާލަތެއްގައި
ރަޖިސްޓްރާގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމަށް ހަވާލުކޮށްފަ އިވާ ފަރާތްތައް ވެސް
ހިމެނޭ ގޮތަށެވެ.
(ބ) "ކޯޓު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓަށެވެ.
ދެވަނަ ބައި
ޚަޞްމުން އަދި ޚަޞްމުން ތަމްސީލުކުރުން
ދަޢުވާކުރުމުގެ 5. ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ހައިސިއްޔަތު
ގޮތުގެ މަތީން، ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލަން
ކަނޑައަޅައިފައިވާ މައްސަލަތަކުގައި، ކޮންމެ ޠަބީޢީ ޝަޚްޞަކަށް، އަދި ޤާނޫނީ
ޝަޚްޞަކަށް އެ ފަރާތެއް އަމިއްލައަށް ނުވަތަ އެ ފަރާތުން އައްޔަނުކޮށް ކަނޑައަޅާ
ޤާނޫނީ ވަކީލަކު މެދުވެރިކޮށް ، ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ދަޢުވާ އުފުލައި ނުވަތަ ދަޢުވާ
ދިފާޢުކޮށް ހެދިދާނެއެވެ. ނަމަވެސް، އެގޮތުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ދަޢުވާއެއް ހުށަހެޅޭނީ،
އެ މައްސަލައެއްގައި އެ ފަރާތުގެ މަޞްލަޙަތު އޮތް އަދި ދަޢުވާ ބިނާކުރާ ސަބަބެއް އޮތް
ނަމައެވެ.
ދުސްތޫރީ މައްސަލަ 6. ދުސްތޫރީ މައްސަލަތަކުގައި ދަޢުވާކުރުމުގެ ހައިސިއްޔަތު ކޮންމެ ފަރާތަކަށް
ހުށަހެޅުމުގެ ހައިސިއްޔަތު
ލިބިގެންވެއެވެ.
ޞަފުޙާ 11 ގެ 36

ގިނަ ޚަޞްމުން މައްސަލަ 7. އެއް އަސާސެއްގެ މައްޗަށް ބިނާވެގެންވާ ދަޢުވާއެއް ނުވަތަ ދަޢުވާތަކެއް ހިމެނޭ
ހުށަހެޅުން
މައްސަލަތަކުގައި އެއް ފަރާތަށްވުރެ ގިނަ ފަރާތުން އެކުވެގެން، އެއް މައްސަލައެއްގެ
ގޮތުގައި ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލައެއް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ. އަދި، އެއް ފަރާތަށްވުރެ ގިނަ
ފަރާތުގެ މައްޗަށް މައްސަލަ ރައްދުވާ ގޮތަށް ވެސް އެފަދަ މައްސަލަތައް ކޯޓަށް
ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.
ދައުލަތް ތަމްސީލުކުރުން 8. (ހ) ދައުލަތުން ދަޢުވާކުރާ މަދަނީ މައްސަލަތަކުގައި އަދި ދައުލަތުގެ މައްޗަށް ދަޢުވާ
ރައްދުވާ ގޮތަށް ހުށަހެޅޭ މަދަނީ މައްސަލަތަކުގައި ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ދައުލަތް
ތަމްސީލުކުރާނީ، ބަންޑާރަނައިބު ނުވަތަ އޭނާ އައްޔަނުކުރާ ޤާނޫނީ ވަކީލެއް
ނުވަތަ ޤާނޫނީ ވަކީލުންނެވެ. މައްސަލައެއްގައި އެއް ޤާނޫނީ ވަކީލަކަށްވުރެ ގިނަ
ޤާނޫނީ ވަކީލުން އައްޔަނުކުރާނަމަ، އެ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން އިސް ވަކީލަކީ
ކޮން ވަކީލެއްކަން ވަކީލުން އައްޔަނުކުރާ ލިޔުމުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
(ށ) ދައުލަތް ތަމްސީލުކުރުމަށް ބަންޑާރަނައިބުގެ ފަރާތުން ޤާނޫނީ ވަކީލުން
އައްޔަނުކުރާނީ، މި ގަވާއިދުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (އ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާ ގޮތަށް ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ލިޔުމަކުންނެވެ.
(ނ) ބަންޑާރަނައިބުގެ މަޤާމު ހުސްވެފައިވާ ވަގުތުތަކުގައި ބަންޑާރަނައިބުގެ އޮފީސް
ހިންގަން ހަވާލުވެފައިވާ ވެރިއަކު އައްޔަނުކުރާ ޤާނޫނީ ވަކީލުންނަށް ސުޕްރީމް
ކޯޓުގައި ދައުލަތް ތަމްސީލުކުރެވޭނެއެވެ.
ޕާޓްނަޝިޕް 9. ޕާޓްނަޝިޕެއް ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ތަމްސީލުކުރާނީ، އެ ޕާޓްނަޝިޕަކުން އައްޔަނުކުރާ
ތަމްސީލުކުރުން
ޕާޓްނަރަކު ނުވަތަ އެ ޕާޓްނަޝިޕަކުން އައްޔަނުކުރާ ޤާނޫނީ ވަކީލެކެވެ.
ކުންފުނި ތަމްސީލުކުރުން 10. ކުންފުންޏެއް ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ތަމްސީލުކުރާނީ، އެ ކުންފުނީގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުން
އައްޔަނުކުރާ އެ ކުންފުނީގެ ހިންގުމުގެ އިސް މަޤާމެއްގައި ހުރި މީހެއް ނުވަތަ އެ
ކުންފުނީގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުން އައްޔަނު ކުރާ ޤާނޫނީ ވަކީލެކެވެ.
ޖަމްޢިއްޔާ، ޖަމާޢަތް، 11. ރަޖިސްޓަރީ ކޮށްފައިވާ ޖަމްޢިއްޔާއެއް ނުވަތަ ޖަމާޢަތެއް ނުވަތަ ކުލަބެއް ސުޕްރީމް
ކުލަބް ތަމްސީލުކުރުން
ކޯޓުގައި ތަމްސީލުކުރާނީ ، އެ ތަނެއްގެ ހިންގާ ކޮމިޓީން އައްޔަނުކުރާ އެ ތަނެއްގެ
ޞަފުޙާ 12 ގެ 36

ހިންގުމުގެ އިސް މަޤާމެއްގައި ހުރި މީހެއް ނުވަތަ އެ ތަނެއްގެ ހިންގާ ކޮމިޓީން
އައްޔަނުކުރާ ޤާނޫނީ ވަކީލެކެވެ.
ސިޔާސީ ޕާޓީ 12. ރަޖިސްޓަރީ ކޮށްފައިވާ ސިޔާސީ ޕާޓީއެއް ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ތަމްސީލުކުރާނީ، އެ
ތަމްސީލުކުރުން
ސިޔާސީ ޕާޓީއެއްގެ ދަފުތަރު ގައި އެ ޕާޓީއެއް ތަމްސީލުކުރުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު
ހަވާލުކޮށްފައިވާ ފަރާތެއް ނުވަތަ އެ ޕާޓީގެ ފަރާތުން އައްޔަނުކުރާ ޤާނޫނީ ވަކީލެކެވެ.
ކޮމިޝަން 13. ޤާނޫނަކުން ވަކި ޤާނޫނީ ޝަޚް ޞެއްގެ ގޮތުގައި އުފައްދައިފައިވާ ކޮމިޝަނެއް ސުޕްރީމް
ތަމްސީލުކުރުން
ކޯޓުގައި ތަމްސީލުކުރާނީ، އެ ކޮމިޝަނުން އައްޔަނުކުރާ އެ ކޮމިޝަނެއް ހިންގުމުގެ
އިސް މަޤާމެއްގައި ހުރި މީހެއް ނުވަތަ އެ ކޮމިޝަނުން އައްޔަނުކުރާ ޤާނޫނީ ވަކީލެކެވެ.
ޤާނޫނީ ޝަޚްޞު 14. ޤާނޫނަކުން ވަކި ޤާނޫނީ ޝަޚްޞެއްގެ ގޮތުގައި އުފައްދައިފައިވާ އޮތޯރިޓީއެ އް ނުވަތަ
ތަމްސީލުކުރުން
އިދާރާއެއް ނުވަތަ މުއައްސަސާއެއް ހިންގަނީ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑަކުން ނުވަތަ
ގަވަރނިންގ ބޯޑަކުން ކަމުގައި ވާނަމަ، ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ތަމްސީލުކުރާނީ، އެ
އޮތޯރިޓީގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުން ނުވަތަ ގަވަރނިންގ ބޯޑުން އައްޔަނުކުރާ އެ ތަނެއް
ހިންގުމުގެ އިސް މަޤާމެއްގައި ހުރި މީހެއް ނުވަތަ އެ ބޯޑުން އައްޔަނު ކުރާ ޤާނޫނީ
ވަކީލެކެވެ. މިގޮތަށް އުފައް ދައިފައިވާ އޮތޯރިޓީއެއް ނުވަތަ އިދާރާއެއް ނުވަތަ
މުއައްސަސާއެއްގެ ހިންގުމުގެ ބާރު ދީފައިވަނީ، އެފަދަ ތަނަކަށް އައްޔަނުކޮށްފައިވާ
އެންމެ އިސް ފަރާތަކަށް ކަމުގައި ވާނަމަ، އެ ފަރާތެއް ސުޕްރީމް ކޯޓު ގައި
ތަމްސީލުކުރާނީ، އެ ފަރާތުން ނުވަތަ އެ ފަރާތުން އައްޔަނުކުރާ އެ ތަން ހިންގުމުގެ
އިސް މަޤާމެއްގައި ހުރި މީހެއް ނުވަތަ އެ ފަރާތުން އައްޔަނު ކުރާ ޤާނޫނީ ވަކީލެކެވެ.
ޤާނޫނަކުން އުފައްދާ 15. ދަޢުވާކުރުމާއި ދަޢުވާ ލިބިގަތުމުގެ ބާރު ލިބިދޭގޮތަށް ޤާނޫނުއަސާސީން ނުވަތަ ޤާނޫނަކުން
މަޤާމްތައް
މަޤާމެއް އުފައްދައި އެ މަޤާމު ފުރާނޭ މީހަކު އައްޔަނު ކޮށްފައިވާނަމަ، އެ މީހަކު
ތަމްސީލުކުރުން
ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ތަމްސީލުކުރާނީ، އޭނާ އަމިއްލައަށް ނުވަތަ އޭނާ އައްޔަނުކުރާ ޤާނޫނީ
ވަކީލެކެވެ. މިފަދަ މަޤާމެއް ހުސްވެފައިވާ ވަގުތުތަކުގައި އެ އޮފީސް ހިންގަން
ހަވާލުވެފައި ވާ ވެރިއަކު އައްޔަނުކުރާ އެ އޮފީހުގެ ޤާނޫނީ ވަކީލުންނަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި
ތަމްސީލުކުރެވޭނެއެވެ.
ޞަފުޙާ 13 ގެ 36

ލޯކަލް ކައުންސިލް 16. ލޯކަލް ކައުންސިލުތައް ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ތަމްސީލުކުރާނީ، އެ ކައުންސިލަކުން
ތަމްސީލުކުރުން
އައްޔަނުކުރާ އެ ކައުންސިލެއްގެ ހިންގުމުގެ އިސް މަޤާމެއްގައި ހުރި މީހެއް ނުވަތަ އެ
ކައުންސިލުން އައްޔަނުކުރާ ޤާނޫނީ ވަކީލެކެވެ.
ސޯލް ޕްރޮޕްރައިޓަރޝިޕް 17. ސޯލް ޕްރޮޕްރައިޓަރޝިޕްއަކުން ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ތަމްސީލުކުރާނީ، އެ ސޯލް
ތަމްސީލުކުރުން
ޕްރޮޕްރައިޓަރޝިޕުގެ ވެރިފަރާތް ނުވަތަ އޭނާ އައްޔަންކުރާ ޤާނޫނީ ވަކީލެކެ ވެ.
ކުޑަކުއްޖެއް ނުވަތަ 18. (ހ) އެހެން ގޮތަކަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުން އަމުރުކޮށްފައި ނުވާނަމަ، މަދަނީ
ރައްކައުތެރިކަން
މައްސަލަތަކުގައި ކުޑަކުއްޖެއް ނުވަތަ ރައްކަ އުތެރިކަން ލިބިގެންވާ ފަރާތެއް
ލިބިގެންވާ ފަރާތްތައް
ސުޕްރީމް ކޯޓުގަ އި ތަމްސީލުކުރާނީ އެ ފަރާތުގެ ޝަރުޢީ ބަލަދުވެރިޔާ ނުވަތަ
ތަމްސީލުކުރުން
ޝަރުޢީ ބަލަދުވެރިޔާ އައްޔަނު ކުރާ ޤާނޫނީ ވަކީލެކެވެ. ނަމަވެސް، ކުޑަ ކުއްޖާ ގެ
ނުވަތަ ރައްކައުތެރިކަން ލިބިގެންވާ ފަރާތުގެ ޤާނޫނީ ބަލަދުވެރިޔަކު އައްޔަނު
ކޮށްފައިވާނަމަ، ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އެ ފަރާތެއް ތަމްސީލު ކުރާނީ އެ ފަރާތުގެ
ޤާނޫނީ ބަލަދުވެރިޔާ ނުވަތަ ޤާނޫނީ ބަލަދުވެރިޔާ އައްޔަނުކުރާ ޤާނޫނީ ވަކީލެކެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން އޮތް ނަމަވެސް، އަމިއްލަ މަޞްލަޙަތު ފުށުއަރާ
މައްސަލަތަކުގައި އެފަދަ ފަރާތަކަށް ނުވަތަ އެފަދަ ފަރާތަކުން އައްޔަނުކުރާ
ޤާނޫނީ ވަކީލަކަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ކުޑަކުއްޖަކު ނުވަތަ ރައްކައުތެރިކަން
ލިބިގެންވާ ފަރާތެއް ތަމްސީލު ނުކުރެވޭނެއެވެ. މި ހާލަތުގައި ކުޑަކު އްޖާ ނުވަތަ
ރައްކައުތެރިކަން ލިބިގެންވާ ފަރާތް ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ތަމްސީލުކުރާނޭ އެހެން
ފަރާތެއް ސުޕްރީމް ކޯޓުން ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.
(ނ) ކުޑަކުއްޖެއް ނުވަތަ ރައްކައުތެރިކަން ލިބިގެންވާ ފަރާތެއް ތަމްސީލުކުރާ ފަރާތުގެ
މައިގަނޑު މަސްއޫލިއްޔަތު އޮންނަންވާނީ، އެ ކުޑަކުއްޖާ ނުވަތަ ރައްކައުތެރިކަން
ލިބިގެންވާ ފަރާތުގެ މަޞްލަޙަތު ރައްކައުތެރިކުރުމަށެވެ.
(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ނުވަތަ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަރާތެއް ތަމްސީލުކުރާ
މީހަކު، ކުޑަކުއްޖެއްގެ މައްޗަށް ނުވަތަ ރައްކައުތެރިކަން ލިބިގެންވާ ފަރާތެއްގެ
މައްޗަށް ދަޢުވާލިބޭ މައްސަލައެއްގައި އިއުތިރާފުވެ، ނުވަތަ ޞުލްޙައި ގެ
ޙައްލަކަށް އެއްބަސްވެ ގަބޫލުކުރަންވާނީ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ހުއްދައާ އެކުގައެވެ.
ޞަފުޙާ 14 ގެ 36

އެކުގައި މަޞްލަޙަތު 19. އެއް ފަރާތަށްވުރެ ގިނަ ފަރާތުގެ މަޞްލަޙަތު އެކުގައި ހިމެނޭނަމަ، އޭނާ އެ
ހިމެނޭ ޚަޞްމަކު އެހެން
މައްސަލައިގައި ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ތަމްސީލުކުރުމަށް އޭނާއާއެކު އެ މައްސަލައިގައި އެއް
ޚަޞްމެއް ތަމްސީލުކުރުން
މަޞްލަޙަތެއް ހިމެނޭ އެހެން މީހަކު އައްޔަނު ކުރެވިދާނެއެވެ. މި މާއްދާގެ ދަށުން އެއް
ޚަޞްމަކު އެ މައްސަލައިގެ އެހެން ޚަޞްމަކު ތަމްސީލުކުރާނަމަ، މި ގަވާއިދުގެ 22
ވަނަ މާއްދާގެ (އ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވާ ޝަރުޠު ތައް ފުރިހަމަވާ ގޮތަށް
ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ލިޔުމެއް ފުރިހަމަކޮށް ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
މަޞްލަޙަތު ހިމެނޭ 20. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ދަޢުވާ ނުވަތަ މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ
ހުރިހާ ފަރާތެއް
ހުރިހާކަމެއް ފުރިހަމަޔަށް އަދި މުޅިން ނިންމުމަށްޓަކައި އެ ޤަޟިއްޔާގެ
ޚަޞްމުންގެ ގޮތުގައި
ޚަޞްމުންގެ ގޮތުގައި ކޮންމެހެން ބައިވެރިވާންޖެހޭ ކަމަށް ގަބޫލުކުރެވޭ އެންމެހައި
ހިމެނުން
ފަރާތްތައް އެ ޤަޟިއްޔާގެ ޚަޞްމުންގެ ގޮތުގައި ހިމަނަންވާނެއެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ މަގުސަދަށްޓަކައި، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ކުރާ ދަޢުވާ ގައި
ހިމެނޭ ޙައްޤަކީ އެ ފަރާތާއެކު ނުވަތަ އެ ފަރާތުގެ އިތުރަށް އެހެން ފަރާތަކަށް
ނުވަތަ ފަރާތްތަކަކަށް ލިބެންވާ ޙައްޤެއް ނުވަތަ ޙައްޤުތަކެއް ހިމެނޭ ދަޢުވާއެއް
ނަމަ، އެ ޤަޟިއްޔާގައި ދަޢުވާކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ގޮތުގައި އެފަދަ ހުރިހާ
ފަރާތްތަކެއް ހިމަނަންވާނެއެވެ. ޤަޟިއްޔާގެ ޚަޞްމުންގެ ގޮތުގައި ހިމަނަންޖެހޭ
ކަމަށް ގަބޫލުކުރެވޭ މީހަކު ދަޢުވާކުރާ ފަރާތެއްގެ ގޮތުގައި އެ ޤަޟިއްޔާގައި
ހިމެނުމަށް އިޢުތިރާޟުކުރާނަމަ، އެ މީހަކު އެ ޤަޟިއްޔާގެ ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތެއްގެ
ގޮތުގައި ހިމެނިދާނެއެވެ.
(ނ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ދަޢުވާގައި ނުވަތަ މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ހުރިހާ
ކަމެއް ފުރިހަމައަށް އަދި މުޅި ން ނިންމުމަށްޓަކައި ޤަޟިއްޔާގެ ޚަޞްމެއްގެ
ގޮތުގައި ހިމަނަންޖެހޭ ފަރާތެއްކަމަށް ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ގަބޫލުކުރެވޭ ފަރާތްތައް
ޚަޞްމެއްގެ ގޮތުގައި ޤަޟިއްޔާގައި ހިމެނުމަށް ދަޢުވާކުރާ ފަރާތަށް ސުޕްރީމް
ކޯޓުން އަންގަން ވާނެއެވެ.
(ރ) މައްސަލައެއްގެ ޚަޞްމެއްގެ ގޮތުގައި ހިމަނައިފައިވާ މީހަކު އެ ޤަޟިއްޔާގެ
ޚަޞްމެއްގެ ގޮތުގައި ހިމެނުމަކީ ކޮންމެހެން ބޭނުންކަމެއް ނޫންކަމަށް ސުޕްރީމް
ކޯޓަށް ގަބޫލު ކުރެވޭނަމަ، އެފަދަ ފަރާތެއް އެ ޤަޟިއްޔާއިން އުނިކުރުމުގެ ބާރު
ޞަފުޙާ 15 ގެ 36

ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ. މިގޮތުން ޚަޞްމަކު އުނިކުރުމަށް
ނިންމައިފިނަމަ، އެގޮތަށް ނިންމި ސަބަބު، ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގައި
ހިމަނަންވާނެއެވެ.
މައްސަލައެއްގެ ތެރެއަށް 21. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ހިނގަމުންދާ މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން މަޞްލަޙަތު އޮތް
ތަދައްޚުލުވުމަށް އެދި
އެއްވެސް ފަރާތަކުން އެ މައް ސަލައަށް ތަދައްޚުލުވުމަށް އެދި ހުށަހަޅައިފިނަމަ،
ހުށަހެޅުން
އެ ފަރާތަކަށް އެ މައްސަލައިގައި ތަދައްޚުލުވުމުގެ ހުއްދަދިނުމުގެ އިޚްތިޔާރު ،
މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަރާތަކުން މައްސަލައަކަށް
ތަދައްޚުލުވުމަށް އެދި ހުށަހަޅާނީ ، އެކަމަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުން ކަނޑައަޅައިފައިވާ
ފޯމުންނެވެ.
(ނ) މައްސަލައަކަށް ތަދައްޚުލުވުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފަރާތުން ތަދައްޚުލުވުމަށް އެދި
ހުށަހަޅަނީ ދަޢުވާކުރާ ފަރާތެއްގެ ގޮތުގައިކަން ނުވަތަ ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތެއްގެ
ގޮތުގައިކަން ތަދައްޚުލުވުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފޯމުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަރާތަކުން ތަދައްޚުލުވުމަށް އެދި
ހުށަހެޅުމުން، އެ މައްސަލައަށް ތަދައްޚުލުކުރެވޭނީ، އެކަމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ފީ
ދެއްކުމުންނެވެ.
ޤާނޫނީ ވަކީލުން 22. (ހ) މި ގަވާއިދުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ކަނޑައެޅިފައި ނުވާނަމަ، ޚަޞްމުން
އައްޔަނުކުރުން
ތަމްސީލުކުރުމަށް ޤާނޫނީ ވަކީލުން އައްޔަނުކުރުމުގައި ޤާނޫނީ ވަކީލުން ކަމުގައި،
ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2019 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނީ ފަންނުގެ ޤާނޫނު) ގެ
ދަށުން ހުއްދަ ލިބިފައިވާ ވަކީލުންގެ ތެރެއިން އަންނަނިވި ފަރާތްތައް
ކަނޑައެޅިދާނެއެވެ.
(1) ލީގަލް ޕްރެކްޓިސް؛
(2) ލޯ ފަރމް؛
ޞަފުޙާ 16 ގެ 36

(3) ކުންފުންޏެއްގެ ނުވަތަ މުއައްސަސާއެއްގެ އިންހައުސް ލީގަލް
ކައުންސެލް؛
(4) ޤާނޫނީ ޚިދުމަތް ދިނުމަށް ހިލޭސާބަހަށް މަސައްކަތްކުރާ އަމިއްލަ
ޖަމްޢިއްޔާއަކުން އައްޔަނުކުރާ ޤާނޫނީ ވަކީލުން.
(ށ) ކުންފުންޏެއްގެ ނުވަތަ އެހެން މުއައްސަސާއެއްގެ އިންހައުސް ލީގަލް
ކައުންސެލްއަށް އެ ހައިސިއްޔަތުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހާޒިރު ވެވޭނީ ހަމައެކަނި
އޭނާ ވަޒީފާއަދާކުރާ ކުންފުނީގެ ނުވަތަ މުއައްސަސާގެ ފަރާތުންނެވެ.
(ނ) ޚަޞްމެއްގެ ޤާނޫނީ ވަކީލުންގެ ގޮތުގައި ލޯ ފަރމް އެއް ނުވަތަ ލީގަލް
ޕްރެކްޓިސްއެއް އައްޔަނު ކޮށް ފައިވާނަމަ، ޤާނޫނީ ވަކީލުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް
ހާޒިރުވާނީ އެ ލޯ ފަރމްގެ ފަރާތުން ނުވަތަ ލީގަލް ޕްރެކްޓިސްގެ ފަރާތުންނެވެ.
(ރ) މަދަނީ މައްސަލައެއްގައި ޚަ ޞްމެއްގެ ފަރާތުން ޤާނޫނީ ވަކީލަކު ސުޕްރީމް
ކޯޓަށް ހާޒިރުވާއިރު މުވައްކިލު ނުވަތަ މުވައްކިލުގެ ޤާނޫނީ ވަކީލު(ން) ފިޔަވައި
އެހެން މީހަކު ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހާޒިރުވުން ލާޒިމެއް ނޫނެވެ.
(ބ) ޚަޞްމަކު ތަމްސީލުކުރަން ލީގަލް ޕްރެކްޓިސެއް އައްޔަނުކުރާނަމަ، ސުޕްރީމް
ކޯޓަށް ހާޒިރުވާނީ ، އެ މީހެއްގެ ނަމުގައި އެ ލީގަލް ޕްރެކްޓިސް ރަޖިސްޓަރީ
ކޮށްފައިވާ ޤާނޫނީ ވަކީލެވެ.
(ޅ) ޚަޞްމެއް ތަމްސީލުކުރަން އައްޔަނުކުރަނީ ލޯ ފަރމެއްނަމަ، އެ ލޯ ފަރމަކުން
އައްޔަނުކުރާ ޤާނޫނީ ވަކީލެކެވެ.
(ކ) ލޯ ފަރމްތަކުންނާއި ލީގަލް ޕްރެކްޓިސްތަކުންނާއި ޤާނޫނީ ވަކީލުންނަށް
ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ޚަޞްމުން ތަމްސީލުކުރެވޭނީ، އަންނަނިވި ގޮތްތަކުންކުރެ
ކޮންމެވެސް އެއް ގޮތަކަށް ބާރުލިބިގެންނެވެ.
(1) މި މާއްދާގެ)އ(ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަޢުލޫމާތު ހިމެނޭ ޕަވަރ އޮފް
އެޓަރނީ ލިބިފައި އޮތުން؛
ޞަފުޙާ 17 ގެ 36

(2) މި މާއްދާގެ)އ(ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަޢުލޫމާތު ހިމެނޭ ލިޔުމަކުން
ލޯ ފަރމް ނުވަތަ ލީގަލް ޕްރެކްޓިސް ނުވަތަ ޤާނޫނީ ވަކީލު
އައްޔަނުކޮށްފައި އޮތުން.
(އ) މި މާއްދާގެ (ކ) ގެ)1(ވަނަ ނަންބަރާއި)2(ވަނަ ނަންބަރުގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޕަވަރ އޮފް އެޓަރނީ ނުވަތަ އައްޔަނުކުރުމުގެ ލިޔުމުގައި
އަންނަނިވި ބައިތައް ފުރިހަމަވާންވާނެއެވެ.
(1) އައްޔަނުކުރާ ފަރާތުގެ ނަން؛
(2) އައްޔަނުކުރެވޭ ފަރާތުގެ ނަން؛
(3) އައްޔަނުކުރެވޭ ފަރާތަށް ދީފައިވާ ބާރުތަކުގެ ތަފުސީލު؛)ނަމޫނާ މި
ގަވާއިދުގެ ޖަދުވަލު 1 ގައި ހި މަނައިފައި ވާނެއެވެ.(
(4) އައްޔަނުކުރެވޭ ފަރާތުން ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުންތަކާއި، އެ ފަރާތުން
މައްސަލައާ ގުޅިގެން ކުރާ ކަންކަމާއި ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ދައްކާ
ވާހަކަތައް އޭނާ އަމިއްލައަށް އެކަންކަން ކުރުމެކޭ އެއްފަދައިން، އޭނާ
އެ ކަންކަން ގަބޫލުކޮށް ތަޞްދީޤުކުރާކަން؛
(5) އައްޔަނުކުރި ތާރީޚު؛
(6) އައްޔަނުކުރި ފަރާތުގެ ސޮޔާއި، އިނގިލީގެ ނިޝާން /ރަސްމީ
ތައްގަނޑު؛
(7) ހެކިންގެ ނަމާއި، ދާއިމީ އެޑްރެ ހާއި، ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަ ންގައިދޭ
ކާޑުގެ ނަންބަރާއި، އުމުރާއި، އިނގިލީގެ ނިޝާން ޖަހައި ސޮއި ކޮށްފައި
އޮތުން، ނުވަތަ ނޯޓަރީ ޕަބްލިކުގެ ފަރާތުން ނޯޓަރައިސް ކޮށްފައި
އޮތުން.
(8) އައްޔަނުކުރެވޭ ޤާނޫނީ ވަކީލުގެ ތަފުސީލާއި، ސޮ ޔާއި، ރަސްމީ
ތައްގަނޑު.
ޞަފުޙާ 18 ގެ 36

(ވ) މި މާއްދާގެ ދަށުން އައްޔަނުކުރާ ޤާނޫނީ ވަކީލަކަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ޚަޞްމަކު
ތަމްސީލުކުރެވޭނީ، އެ ފަރާތަކީ، ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ވަކާލާތުކުރުމުގެ ހުއްދަ
ލިބިފައިވާ ފަރާތަކަށް ވާނަމައެވެ.
ކުންފުނި، ޖަމްޢިއްޔާ، 23. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގަ އި އެ ފަރާތެއް ތަމްސީލުކުރުމަށް ޤާނޫނީ ވަކީލަކު
ޤާނޫނީ ޝަޚް ޞު ން
އައްޔަނުކުރުމުގެ ބަދަލުގައި އެ ޝަޚްޞެއް އަމިއްލައަށް ސުޕްރީމް ކޯޓަށް
ތަމްސީލުކުރުން
ހާޒިރުވުމަށް އެ ޝަޚްޞުގެ ހިންގުމުގެ އިސް މަޤާމެއްގައި ހުރި މީހަކު
އައްޔަނުކުރާނަމަ، ނުވަތަ އެ ޝަޚްޞެއް ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ތަމްސީލުކުރުމަށް
ޤާނޫނީ ވަކީލަކު އައްޔަނުކުރާނަމަ، އެ ފަރާތެއް އައްޔަނު ކުރާނީ، އެ ޤާނޫނީ
ޝަޚްޞަކުން ފާސްކޮށްފައިވާ ޤަރާރަކުންނެވެ. އަދި ހުއްދަކުރާ ޤަރާރުގައި
އަންނަނިވި މަޢުލޫމާތު ހުންނަންވާނެއެވެ.
(1) ޤާނޫނީ ޝަޚްޞުގެ ފުރިހަމަ ނަން؛
(2) ރަޖިސްޓަރީ ކޮށްފައިވާ އެޑްރެހާއި، ރަޖިސްޓަރީ ނަންބަރު؛
(3) ކުންފުންޏެއްނަމަ، ޑިރެކްޓަރުންގެ ޖުމުލަ އަދަދު؛
(4) ޕާޓްނަރޝިޕެއްނަމަ، ޕާޓްނަރުންގެ ޖުމުލަ އަދަދު؛
(5) މިނިވަން މުއައްސަސާއެއްނަމަ ، މެންބަރުންގެ ޖުމުލަ އަދަދު؛
(6) ކުލަބެއް ނަމަ، ނުވަތަ ޖަމްޢިއްޔާއެއްނަމަ، ހިންގާ ކޮމިޓީގެ މެ ންބަރުގެ
ޖުމުލަ އަދަދު؛
(7) ކޯރަމް ހަމަވާ އަދަދު؛
(8) ބައްދަލުވުމުގެ ބައިވެރިންގެ އަދަދު؛
(9) ޖަލްސާ ބޭއްވި ތާރީޚާއި، ތަނާއި، ވަގުތު)އޮންލައިން
ޕްލެޓްފޯމެއްގައިނަމަ ކޯލް އިނީޝިއޭޓްކުރި ފަރާތާއި އިންތިޒާމުކުރި
ތަން(.
ޞަފުޙާ 19 ގެ 36

(10) ކަނޑައެޅި ނިމިފައިވާ ގޮތް؛
(11) މި ޤަރާރުގެ ދަށުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހާޒިރުވާ ފަރާތަށް ދީފައިވާ
ބާރުތަކުގެ ތަފުސީލާއި، އެ ފަރާތުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ
ހުށަހެޅުންތަކާއި، އެ ފަރާތުން މައްސަލައާ ގުޅިގެން ކުރާ ކަންކަމާއި
ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ދައްކާ ވާހަކަތައް އޭނާ އަމިއްލައަށް އެ ކަންކަން
ކުރުމެކޭ އެއްފަދައިން، އޭނާ އެ ކަންކަން ގަބޫލުކޮށް
ތަޞްދީޤުކުރާކަން؛)ނަމޫނާ، މި ގަވާއިދުގެ ޖަދުވަލު 1 ގައި
ހިމެނިފައިވާނެއެވެ.(
(12) ހާޒިރުވި މެންބަރުންގެ ނަމާއި ސޮއި؛
(13) ސިއްކަ ؛
(14) ފާސްކުރި ތާރީޚު؛
(15) އައްޔަނުކުރާ މީހާގެ ނަމާއި، ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑުގެ
ނަންބަރާއި، މަޤާމު.
(ށ) ފަރުދަކު ނުވަތަ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞަކުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމަށް
އައްޔަނުކޮށްފައިވާ ފަރާތަށް ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމަށް އެހެން ފަރާތެއް
ހަމައެއް ނުޖެއްސޭނެއެވެ. އަދި ފަރުދަކު ނުވަތަ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞެއް
ތަމްސީލުކުރުމަށް އައްޔަނުކުރާނެ ފަރާތެއް ހަމަޖެއްސުމުގެ ބާރު ލިބިފައިވާ
މީހަކަށް އެ ބާރު އެހެން މީހަކާ ހަވާލެއް ނުކުރެވޭނެއެވެ. ނަމަވެސް، ޚަޞްމަކު
ތަމްސީލުކުރުމަށް ލޯ ފާރމްއެއް ނުވަތަ ލީގަލް ޕްރެކްޓިސްއެއް ނުވަތަ
ހިލޭސާބަހަށް ޤާނޫނީ ޚިދުމަތްދޭ ޖަމްޢިއްޔާއެއް އައްޔަނު ކޮށްފައިވާ ހާލަތުގައި ،
އެ ފަރމްއެއްގެ ނުވަތަ ޕްރެކްޓިސްއެއްގެ ނުވަތަ ޖަމްޢިއްޔާގެ ފަރާތުން
ހާޒިރުވާނޭ ވަކީލަކު އެ ތަނުން ކަނޑައެޅުމަކަށް ހުރަހެއް ނެތެވެ.
(ނ) ޕަވަރ އޮފް އެޓަރނީއަކުން ނުވަތަ އެ މީހެއްގެ ޤަރާރަކުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް
ހާޒިރުވުމަށް ޤާނޫނީ ވަކީލަކު ހަމަޖެއްސުމުގެ ބާރު އެ ތަނުގެ މަޤާމެއްގައި
ޞަފުޙާ 20 ގެ 36

ހުންނަ މީހަކަށް، އެ ތަނެއް އުފެއްދި ޤާނޫނުގައި ނުވަތަ އެ ތަނެއްގެ
ދުސްތޫރުގައި ނުވަތަ ހިންގާ ގަވާއިދުގައި ލިބިދީފައިވާނަމަ، އެ ބާރުގެ ދަށުން
ޤާނޫނީ ވަކީލުން އައްޔަނުކުރުމަކަށް މި މާއްދާ ހުރަހެއް ނާޅައެވެ.
އައްޔަނުވެވޭ ފަރާތް ވަކި 24. ޤާނޫނީ ވަކީލު އައްޔަނުކުރާ ލިޔުމުގައި ބަޔާންކޮށްފަ އިވާ ގޮތުގެ މަތީން ސު ޕްރީމް ކޯޓުގަ އި
ލިޔުމަކުން އެއްބަސްވުން
ޚަޞްމު ތަމްސީލުކުރުމަށް ޤާނޫނީ ވަކީލު ގަބޫލުކުރާކަމަށް އެ ލިޔުމުގައި ބަޔާންކޮށް އެ
ލިޔުމުގައި ސޮއިކުރުމުގެ ބަދަލުގައި، ޚަޞްމު ތަމްސީލުކުރަން ޤާނޫނީ ވަކީލު
ގަބޫލުކުރާކަން ވަކި ލިޔުމަކުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް އެންގުމުގެ އިޚްތިޔާރު ޤާނޫނީ ވަކީލަށް
ލިބިގެންވެއެވެ. ނަމަވެސް މިގޮތަށް ވަކި ލިޔުމަކުން ގަބޫލުކުރާނަމަ، އެ ލިޔުމެއް
އޮންނަންވާނީ އައްޔަނުކުރުމުގެ ލިޔުމާއެކުގައި ހީރަސްކުރެވިފައެވެ.
ތަމްސީލު ކުރަމުންދާ 25. (ހ) ޤާނޫނީ ވަކީލަކު ނުވަތަ މި ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތީން ޚަޞްމަކު
މައްސަ ލައަކުން
ތަމްސީލުކުރުމަށް ހަމަޖައްސައި ފައިވާ ފަރާތެއް އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތި އަދި
ތަނާޒުލުވުން
އެކަށީގެންވާ މުއްދަތެއްގެ ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައި އެ މައްސަލައަކުން
ތަނާޒުލުވެގެން ނުވާނެއެވެ. އަދި މައްސަލައަކުން ތަނާޒުލުވާން ޖެހިއްޖެނަމަ، އެ
މައްސަލައިގެ އަޑުއެހުން ތާވަލުކުރެވިފައިވާ ދުވަހުގެ މަދުވެގެން ރަސްމީ 7
(ހަތެއް) ދުވަހުގެ ކުރިން ތަނާޒުލުވުމުގެ ނޯޓިސް ޚަޞްމަށާއި ސުޕްރީމް ކޯޓަށް
ފޮނުވަންވާނެއެވެ.
(ށ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައެއްގައި ތަމްސީލުކުރަމުންދާ ވަކީލަކު
މައްސަލައިން ތަނާޒުލުވާނަމަ، ސުޕްރީމް ކޯޓުން އެކަމަށް ކަނޑައަޅައިފައިވާ
ފޯމު ފުރިހަމަކޮށްފައި، އެ ފޯމު ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
(ނ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައެއްގައި ޚަޞްމަކު ތަ މްސީލުކުރަމުންދާ
ވަކީލަކު މައްސަލައިން ތަނާޒުލުވާނަމަ، އެ ޚަޞްމަށް ނުވަތަ އެ ޚަޞްމު
ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ތަމްސީލުކުރުމަށް އަލުން އައްޔަނު ކުރެވޭ ޤާނޫނީ ވަކީލާ
މައްސަލައިގެ ފައިލު ހަވާލުކުރަންވާނީ، ސުޕްރީމް ކޯޓުން އެކަމަށް
ކަނޑައަޅައިފައިވާ ފޯމުންނެވެ. އަދި މައްސަލައިގައި އެ ހައިތަނަށް ކަން
ހިނގައިފައިވާ ގޮތުގެ ތަފުސީ ލީ ލިޔުމެއް ފައިލުގައި ހިމަނަންވާނެއެވެ. އެ
ޞަފުޙާ 21 ގެ 36

ލިޔުމުގައި ، މައްސަލައިގެ ހުރިހާ ލިޔުންތައް ހަމަޔަށް ހުރިކަމަށް ތަނާޒުލުވާ
ވަކީލު ބަޔާންކޮށް ސޮއިކުރަންވާނެއެވެ.
ވަކީލުން ސުލޫކީ 26. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައެއްގައި ޚަޞްމަކު ތަމްސީލުކުރުމަށް
މިންގަނޑާ ޚިލާފުވުން
އައްޔަނުކޮށްފައިވާ ޤާނޫނީ ވަކީލަކު، ވަކީލުންގެ ސުލޫކީ މިންގަނޑާ
ޚިލާފުވެއްޖެކަމަށް ބެލެވޭނަމަ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)މަދަނީ
އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު(ގެ 421 ވަނަ މާއްދާގެ)ހ(ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ
މަތީން ފިޔަވަޅު އެޅުމުގެ ބާރު ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
(ށ) ހިނގަމުންދާ ޝަރީޢަތެއްގައި މައްސަލަ ހިންގުމަށް ޤާނޫނީ ވަކީލަކު
ދަތިކުރާނަމަ، ނުވަތަ މައްސަލަ ލަސްކުރާނަމަ، ނުވަތަ މައްސަލައިގެ އެކިއެކި
އިޖުރާއަތުތައް ހިންގުމަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ސުންގަޑިތަކާ އެއްގޮތަށް
ކަންކަން ނުކުރާނަމަ، ނުވަތަ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އަދަބާ ޚިލާފު ޢަމަލެއް
ހިންގާނަމަ، ނުވަތަ އެކަށީގެންނުވާ ބަސްމަގު ބޭނުންކުރާނަމަ، ނުވަތަ
ޝަރީޢަތުގެ ނިޒާމު ނަހަމަގޮތުގައި ބޭނުންކުރަމުންދާކަން މައްސަލަ ބަލާ
ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ފާހަގަވެއްޖެނަމަ، ކަނޑައެޅޭ ވަކި މުއްދަތަކަށް އެ
ވަކީލު އެ މައްސަލައެއްގައި ކޯޓަށް ހާޒިރު ނުވެވޭ ގޮތް ހެދުމާއި، އެ ވަކީލު
ބަދަލުކުރުމަށް އެންގުމުގެ އިޚްތިޔާރު، އެ މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ
މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އަދި އެ ފަރާތަކާމެދު ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021
(މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 45 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ފިޔަވަޅު އެޅުމުގެ
އިޚްތިޔާރު، މަ އްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
(ނ) މި ގަވާއިދުގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވާ ވަކީލުންގެ ސުލޫކީ މިންގަނޑު ބެލުމުގައި
ސުޕްރީމް ކޯޓުން ޢަމަލުކުރާނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބާ ކައުންސިލުން
އެކަށައަ ޅައިފައިވާ ގަވާއިދު ނަންބަރު -118R2021/)ޤާނޫނީ ވަކީލުންގެ
ސުލޫކީ ގަވާއިދު) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހަމަތަކަށެވެ.
ޚަޞްމަކު 27. (ހ) މަދަނީ މައްސަލަތަކުގައި ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ޤާނޫނީ ވަކީލަކު އައްޔަނުކުރާ
ތަމްސީލުކުރުމަށް ޤާ ނޫނީ
ލިޔުން ހުށަހަޅާނީ ދަޢުވާ ނުވަތަ އިސްތިއުނާފު ފޯމާ އެކުގައެވެ. ދަޢުވާލިބޭ
ވަކީލަކު އައްޔަނުކުރާނޭ
ފަރާތުން ޤާނޫނީ ވަކީލަކު އައްޔަނުކުރާ ލިޔުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާނީ،
ވަގުތު
ޞަފުޙާ 22 ގެ 36

ދަޢުވާގެ ނުވަތަ އިސްތިއުނާފުގެ ރައްދު ހުށަހަޅާ ފޯމާއެކުގައެވެ. އަދި
މައްސަލައަކަށް ތަދައްޚުލުވާ ފަރާތްތަކުން ނުވަތަ އެނޫންވެސް ގޮތަކުން
މައްސަލައަށް އިތުރުކުރެވޭ ޚަޞްމުން ޤާނޫނީ ވަކީލަކު އައްޔަނުކުރާނަމަ،
އެކަމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފޯމު ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާއިރު، ޤާނޫނީ ވަކީލު
އައްޔަނުކުރާ ލިޔުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
(ށ) ޚަޞްމަކު ތަމްސީލުކުރާނެ ފަރާތެއް ކަނޑައެޅިފައި ނުވާނަމަ، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ
އެންމެހައި މަރުޙަލާތަކަށް އެ ޚަޞްމަކު އަމިއްލައަށް ހާޒިރުވުމަށްޓަކައި ސުޕްރީމް
ކޯޓަށް ހާޒިރު ވުމުގެ އަމުރު ފޮނުވާނީ، ސީދާ އެ ޚަޞްމަށެވެ. ޤާނޫނީ ވަކީލަކު
އައްޔަނުކޮށްފައިވާނަމަ، ހާޒިރު ވުމުގެ އަމުރު ފޮނުވާނީ، ހަމައެކަނި ޤާނޫނީ
ވަކީލަށެވެ. ނަމަވެސް، ޤާނޫނީ ވަކީލަށް ހާޒިރު ވުމުގެ އަމުރު
ރައްދުނުކުރެވިއްޖެނަމަ، ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ސީދާ ޚަޞްމަށް ފޮނުވުމަށް މި
މާއްދާ ހުރަހެއް ނާޅައެވެ.
(ނ) ޚަޞްމަކު ތަމްސީލުކުރުމަށް ޤާނޫނީ ވަކީލަކު އައްޔަނު ކޮށްފައިވާނަމަ، ޚަޞްމުގެ
ފަރާތުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ އެންމެހައި ލިޔުންތަކުގައި ސޮއި ކުރާނީ
ޤާނޫނީ ވަކީލެވެ.
ވަކީލު ނުވަތަ ޚަޞްމަކު 28. (ހ) ޚަޞްމަކު ތަމްސީލުކުރަން އައްޔަނުކޮށްފައިވާ ފަރާތް އަންނަނިވި ހާލަތްތަކުގައި
ތަމްސީލުކުރާ ފަރާތެއް
ވަކިކު ކުރުމުގެ ބާރު މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
ވަކިކުރުން
(1) ޝަރީޢަތުގެ ނިޒާމާ ޚިލާފުވެގެން ފިޔަވަޅެއް އަޅަންޖެހުން؛
(2) ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޙުރުމަތް ކެނޑުން؛
(3) މުވައްކިލުގެ ފަރާތުން ޝަރީޢަތަށް ދޭންޖެހޭ މައުލޫމާތެއް
ދީފައިނުވާކަމަށް ތަމްސީލުކުރާ ފަރާތަކުން ބުނުން؛
(4) ތަމްސީލުކުރާ ފަރާތެއް ނުވަތަ ވަކީލު ކެންސަލްކުރުމަށް މުވައް ކިލު
އެދުން؛
ޞަފުޙާ 23 ގެ 36

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތަށް ތަމްސީލުކުރާ ފަރާތެއް ނުވަތަ ވަކީލު
ވަކިކޮށްފިނަމަ، ވަކި ކުރި ސަބަބާއެކު މައްސަލައިގެ ފައިލުގައި އެކަން
ނޯޓުކުރަންވާނެއެވެ.
ޚަޞްމަކު ނިޔާވުން 29. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައެއްގެ ޚަޞްމަކު ނިޔާވެއްޖެނަމަ،
ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ގަވާއިދުގެ 115 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަރާތްތަކުން
ލަސްނުކޮށް އެކަން ލިޔުމުން ކޯޓަށް އަންގަންވާނެއެވެ.
(ށ) ޚަޞްމަކު ނިޔާވެއްޖެކަން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް އެނގޭ ދުވަހުން ފެށިގެން 2 (ދޭއް)
މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި 'މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތްތައް މެދުކަނޑައިލިކަން އަންގާ
'
ލިޔުން މައްސަލައިގެ ޚަޞްމުން ތަމްސީލުކުރާ ފަރާތަކަށް ކޯޓުން
ފޮނުވަންވާނެއެވެ.
(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހާލަތުގައި ނިޔާވި ޚަޞްމު
އައްޔަނުކޮށްފައިވާ ވަކީލަކު ނެތްނަމަ، 'މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތްތައް
'
މެދުކަނޑައިލިކަން އަންގާ ލިޔުން ފޮނުވާނީ، ކޯޓުން ކޮންމެހެން ގުޅަންޖެހިގެން
ކޯޓުން ގުޅާނެ ފަރާތެއްކަމަށް އެ ފަރާތުން ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ ފޯމުގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަރާތަށް ނުވަތަ އެ ފަރާތުން ލިޔުމުން ކޯޓަށް އަންގާފައިވާ
ފަރާތަކަށެވެ.
(ރ) މި މާއްދާގެ (ށ) އާއި (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ލިޔުން ، ނިޔާވި ޚަޞްމުގެ
ފަރާތުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ފަރާތަށް ލިބުމުން، އެ ލިޔުން ލިބޭ ތާރީޚުން ފެށިގެން
7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ، ނިޔާވި ފަރާތުގެ ވާރިސުންގެ ތެރެއިން އެ
ފަރާތަށް އެނގޭ ހުރިހާ ވާރިސުންގެ މަޢުލޫމާތު، އެކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ
ފޯމުން، ކޯޓަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
(ބ) މި މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވާރިސުންގެ މަޢުލޫމާތު ފޯމު ކޯޓަށް
ހުށަހަޅާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޝަރީޢަތްތައް
މެދުކަނޑާލެވިފައިވާ މައްސަލަ ކުރިޔަށްދާނެ ގޮތާއި ވާރިސުން
ސާބިތުކުރުމަށްފަހު އެންގުމަށް ރަޖިސްޓްރާރ އަންގަންވާނެއެވެ. މަތީގައި
ޞަފުޙާ 24 ގެ 36

ބަޔާންކުރިގޮތަށް ވާރިސުން ސާބިތުކުރުމުގެ މައްސަލަ ނިމުމުން، އެކަމަށް
ކަނޑައަޅާފައިވާ ފޯމުން، ވާރިސުންގެ މަޢުލޫމާތު، ސުޕްރީމް ކޯޓަށް
ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. އަދި މި ފޯމުގައި ވާރިސުން ތަމްސީލުކުރާނެ ފަރާތެއް
އައްޔަނުކުރާނަމަ، އެކަން ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
ތިންވަނަ ބައި
އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި މައްސަލަ ހުށަހެ ޅު ން
އިސްތިއުނާފުކުރު މަށް އެދި 30. (ހ) ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ ސައްބީސް
ހުށަހެޅުން
ވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތީން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައި ކޯޓުގެ
ޙުކުމްތަކާއި ، އަމުރުތަކާއި، ނިންމުންތައް އިސްތިއުނާފުކުރަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން އެކަމަށް
ކަނޑައަޅައިފައިވާ ފޯމުންނެވެ.
(ށ) އާންމު އުސޫލެއްގެ ގޮތުން ޙުކުމެއް ނުވަތަ އަމުރެއް ނުވަތަ ނިންމުމެއް
އިސްތިއުނާފުކުރެވޭނީ، އެ މައްސަލައެއްގައި ހިމެނޭ ޚަޞްމުންނަށެވެ. ނަމަވެސް،
ޙުކުމް ނުވަތަ ކޯޓު އަމުރު ނުވަތަ ނިންމުން ނިސްބަތްވާ މައްސަލައިގެ
ޚަޞްމަކަށް ނުވިޔަސް، އެ ޙުކުމް ނުވަތަ އަމުރު ނުވަތަ ނިންމުން ރައްދުވާ
ފަރާތަކަށް ނުވަތަ އެ ނިންމުމެއްގެ މަޞްލަޙަތު އޮތް ފަރާތަކަށް އެ ނިންމުމެއް
އިސްތިއުނާފު ކުރެވިދާނެއެވެ. މިގޮތުން، މަޞްލަޙަތު އޮތް ފަރާތަކުން ޙުކުމެއް
ނުވަތަ އަމުރެއް ނުވަތަ ނިންމުމެއް އިސްތިއުނާފުކުރަން އެދޭއިރު، އެ ފަރާތުގެ
މަޞްލަޙަތު އޮތްކަން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ސާބިތުކޮށްދިނުމަކީ ، އިސްތިއުނާފުކުރަން
އެދޭ ފަރާތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތެކެވެ.
އިސްތިއުނާފުކުރެވިދާނެ 31. ސުޕްރީމް ކޯޓަށް އިސްތިއުނާފު ކުރެވިދާނެ ނިންމުތަކުގެ ތެރޭގައި ، ޙުކުމްތަކާއި،
ނިންމުންތައް
އަމުރުތަކާއި އެ ނޫން ވެސް ނިންމުންތައް ހިމެނެއެވެ.
އިސްތިއުނާފު ގެ މުއްދަތު 32. (ހ) ޤާނޫނެއްގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާހައި ހިނދަކު، މަދަނީ
މައްސަލައެއްގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ނިންމައިފައިވާ ނިންމުމެއް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅާނީ،
ޞަފުޙާ 25 ގެ 36

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން އެ ނިންމުމެއް ނިންމި ތާރީޚުން ފެށިގެން ގިނަވެގެން
30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން އޮތް ނަމަވެސް، އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް
ކަނޑައަޅައިފައިވާ މުއްދަތު ހަމަވާއިރު، އެ މައްސަލައެއް އިސްތިއުނާފު
ކުރެވިފައި ނުވަނީ އަމިއްލަ ބާރު ނުފޯރުވޭފަދަ ސަބަބެއް މެދުވެރިވެ ގެންނަމަ،
އަދި އެކަން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ސާބިތުކޮށްދީފިނަމަ، އެ ނިންމުން
ނިންމި ތާރީޚުން ފެށިގެން 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި
އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.
އިތުރު އިސްތިއުނާފުގެ 33. (ހ) މައްސަލައެއް އިސްތިއުނާފު ކޮށްފައިވާކަން އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތަކަށް
މައްސަލަ ހުށަހެޅުން
ސުޕްރީމް ކޯޓުން އެންގުމުން، އެ މައްސަލައާ ގުޅިގެން ޤާނޫނު ނަންބަރު
32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 286 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން
އިތުރު އިސްތިއުނާފުގެ މައްސަލައެއް ހުށަހަޅަން އެދޭނަމަ، މައްސަލަ
އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާކަން ސުޕްރީމް ކޯޓުން އަންގާތާ 10 (ދިހައެއް) ދުވަހުގެ
ތެރޭގައި އެ މައްސަލައާ ގުޅޭ އިތުރު އިސްތިއުނާފު ހުށަހަޅަންވާނެއެ ވެ. މިފަދަ
އިތުރު އިސްތިއުނާފުގެ މައްސަލަތައް ހުށަހަޅާނީ، ސުޕްރީމް ކޯޓުން އެކަމަށް
ކަނޑައަޅައިފައިވާ ފޯމުންނެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން އޮތް ނަމަވެސް، މިގޮތުން އިސްތިއުނާފުކުރަނީ،
މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ ބާވީސްވަނަ ބާބު "ވަގުތީ ފަރުވާއާއި
"
ރައްކައުތެރިކަމުގެ އަމުރު ގެ ދަށުން ނެރޭ ވަގުތީ ފަރުވާގެ އަމުރަކާ ގުޅިގެން
ކަމަށްވާނަމަ، މައްސަލައެއް އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާކަން އިސް ތިއުނާފު ރައްދުވާ
ފަރާތަކަށް ކޯޓުން އަންގާތާ 3 (ތިނެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް
ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
(ނ) މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ހުށަހަޅާ އިތުރު އިސްތިއުނާފުގެ
މައްސަލަ ބަލައިގަތުމާމެދު ގޮތެއް ކަނޑައަޅާނީ، މައި އިސްތިއުނާފީ މައްސަލަ
ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުންނެވެ.
ޞަފުޙާ 26 ގެ 36

(ރ) މި މާއްދާގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ އިތުރު އިސްތިއުނާފުގެ މައްސަލަ ބަލައިގަތުމަށް
ނިންމައިފިނަމަ، އެ މައްސަލަ ބަލައި ގޮތެއް ކަނޑައަޅާނީ އިތުރު ފީއެއް ނެގުމަކާ
ނުލައި މައި އިސްތިއުނާފީ މައްސަލައިގެ ތެރެއިންނެވެ.
(ބ) މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ އިސްތިއުނާފީ މައްސަލައެއް ސުޕްރީމް
ކޯޓުގައި ރަޖިސްޓަރީވުމާއެކު، ވީ އެންމެ އަވަހަކަށް، އެ ހުށަހެޅުނު
މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ އެހެން ފަރާތްތަކަށް ކޯޓުން އެކަން އަންގަންވާނެއެވެ.
(ޅ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ އިތުރު އިސްތިއުނާފުގެ މައްސަލަ
ބަލައިނުގަތުމަށް ނިންމާ ހާލަތުގައި، ބަލައިނުގަތުމަށް ފެންނަ ސަބަ ބު
ބަޔާންކޮށް، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ލިޔުމުން އަންގަންވާނެއެވެ. އެގޮތުން
ނިންމާ ނިންމުމަކީ އެކަމާ ގުޅޭ އެންމެ ފަހުގެ ނިންމުންކަމުގައި ބެލޭނެއެވެ.
އިސްތިއުނާފު 34. (ހ) އިސްތިއުނާފުކުރާ މައްސަލައެއް ހުށަހަޅައިފައި ވާކަން ނުވަތަ އިސްތިއުނާފުކުރާ
މައްސަލައާމެދު
މައްސަލައެއް ހުށަހަޅައިފައި ވަނިކޮށް އިތުރު އިސްތިއުނާފު މައްސަލައެއް
އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ
ހުށަހަޅައިފައިވާކަން އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުން އަންގާތާ
ފަރާތުން އެދެވިދާނެ
ކަންކަން 20 (ވިހި) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ
އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު(ގެ 287 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކަމަކަށް
އެދި، އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތަށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ. މިފަދަ ހުށަހެޅުމަކަށް
އެދި ހުށަހަޅާނީ ސުޕްރީމް ކޯޓުން އެކަމަށް ކަނޑައަޅައިފައިވާ ފޯމުންނެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހުށަހެޅޭ ހުށަހެޅުމަކާމެދު ސުޕްރީމް ކޯޓުން
ވަކިގޮތެއް ކަނޑައެޅެންދެން އިސްތިއުނާފުގެ މައްސަލަ ކުރިއަށް ނުގެންގޮސް
ފަސްކުރަންވާނެއެވެ. އެގޮތުން ފަސްކުރެވޭނީ، ގިނަވެގެން 20 (ވިހި) ދުވަހުގެ
މުއްދަތަށެވެ.
(ނ) އިސްވެދިޔަ ގޮތަށް ހުށަހެޅޭ މައްސަލައެއް ބެލުމަށް ނިންމައިފިނަމަ، ސުޕްރީމް
ކޯޓުގެ އަމިއްލަ އިސްނެގުމުގެ މަތީން މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކުން
އެކަމަށް ޖަވާބުދާރީވުމަށް މަދުވެގެން 20 (ވިހި) ދުވަހުގެ މުއްދަތެއް
ދޭންވާނެއެވެ.
ޞަފުޙާ 27 ގެ 36

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އިސްތިއުނާފު މައްސަލައާ ގުޅިގެން ފިޔަވަޅު
އަޅައިދިނުމަށް އެދި ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުމާމެދު ނިންމާ ނިންމުން، މައްސަލައާ
ގުޅިގެން ފިޔަވަޅު އަޅައިދިނުމަށް އެދި ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ލިޔުމުން
އަންގަންވާނެއެވެ. އެގޮތުން ނިންމާ ނިންމުމަކީ އެކަމާ ގުޅޭ އެންމެ ފަހުގެ
ނިންމުންކަމުގައި ބެލޭނެއެވެ.
އިސްތިއުނާފުކުރެވޭ 35. (ހ) ޤާނޫނެއްގައި ނުވަތަ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ގަވާއިދުގައި ނުވަތަ މި ގަވާއިދުގައި
މައްސަލަތަކާމެދު
އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާނަމަ، އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެ ދި ސުޕްރީމް
ޢަމަލުކުރާނެގޮތް
ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލަތައް ބަލައިގަތުމާ މެދު ގޮތެއް ނިންމާނީ
ރަޖިސްޓްރާއެވެ. މައްސަލައިގެ އިސްތިއުނާފު ބަލައިގަތުމާމެދު ރަޖިސްޓްރާ
ނިންމާ ގޮތް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ތާރީޚުން ފެށިގެން ގިނަވެގެން 14 (ސާދަ)
ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ލިޔުމުން އަންގަންވާނެއެވެ.
(ށ) ސުޕްރީމް ކޯޓުން އެހެން ގޮތަކަށް ކަނޑައަޅައިފައި ނުވާނަމަ،
އިސްތިއުނާފުކުރެވޭ މައްސަލައެއް ބަލައިގަތުމާމެދު ރަޖިސްޓްރާ ގޮތެއް ނިންމާނީ،
އަޑުއެހުމަކާ ނުލައެވެ.
(ނ) އިސްތިއުނާފުގެ މައްސަލަ ބަލައިގަތުމަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިންމުމުން، އެ
މައްސަލައެ އް ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ރަޖިސްޓަރީ ކުރެވޭނީ ، ސުޕްރީމް ކޯޓުން
އެކަމަށް ކަނޑައަޅައިފައިވާ ފީ ދެއްކުމުންނެވެ.
ހަތަރުވަނަ ބައި
ރަޖިސްޓްރާ ގެ ނިންމުން
ރަޖިސްޓްރާ ގެ ނިންމުމެއް 36. ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލައެއް ބަލައިނުގަތުމަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ރަޖިސްޓްރާ
އަލުން ބަލަން އެދި
ނިންމައިފިނަމަ، އެ ނިންމުމެއް ނިންމާ ތާރީޚުން ފެށިގެން ގިނަވެގެން 14 (ސާދަ)
ހުށަހެޅުން
ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ ނިންމުން އަލުން ބަލައިދިނުމަށް އެދި ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުގެ
ޙައްޤު، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ލިބިގެންވެއެވެ. ރަޖިސްޓްރާގެ ނިންމުން އަލުން
ބަލައިދިނުމަށް އެދި ހުށަހަޅާނީ، ސުޕްރީމް ކޯޓުން އެކަމަށް ކަނޑައަޅައިފައި ވާ ފޯމުންނެވެ.
ޞަފުޙާ 28 ގެ 36

ފަސްވަނަ ބައި
މައްސަލަ ރަޖިސްޓަރީ ވުން
މައްސަލަ 37. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅޭ މައްސަލަ ރަޖިސްޓަރީވާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 7 (ހަތެއް)
ރަޖިސްޓަރީވުމުން
ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ސުޕްރީމް ކޯޓުން އަންނަނިވި ކަންކަން ކުރަންވާނެއެވެ.
ސުޕްރީމް ކޯޓުން ފުރިހަމަ
ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން
(1) މައްސަލަ ބަލައިގަތްކަން ، މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ އެންމެހައި
ފަރާތްތަކަށް ލިޔުމުން އެންގުން؛
(2) ދަޢުވާއަށް ލިޔުމުން ޖަވާބު ދިނުމަށް މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާ ތްތަކަށް
އެންގުން؛
(3) މައްސަލަ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ރަޖިސްޓަރީ ވެފައިވާކަން ސުޕްރީމް
ކޯޓުގެ ވެބްސައި ޓުގައި ޝާއިޢު ކުރުން.
މައްސަލައިގެ ޖަވާބު ލިޔުމުން ހުށަހެޅުމަށް ޓަކައި މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތަށް
(ށ)
ނުވަތަ ފަރާތްތަކަށް، މަދުވެގެން 20 (ވިހި) ދުވަހުގެ ފުރުޞަތު ކޯޓުން
ދޭންވާނެއެވެ. މިގޮތުން މައްސަލައިގެ ޖަވާބު ހުށަހަޅާނީ، ސުޕްރީމް ކޯޓުން
އެކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ފޯމުންނެވެ.
(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތްނަމަވެސް، ރައްޔިތުންގެ
މަޖިލީހުން ފާސްކުރާ ޤާނޫނަކުން ވަކި މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި ނިންމުމަށް
ކަނޑައަޅާ މައްސަލަތަކާއި، މައްސަލައިގެ ބާވަތުން ނުވަތަ މައްސަލައިގެ ބާވަތަށް
ބަލައި އަވަހަށް ނިންމަންޖެހޭ މައްސަލައެއްކަމަށް މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ
މަޖިލީހުން ކަނޑައަޅާ މައްސަލަތަކުގައި، އެ މަޖިލީހުން ކަނޑައަޅާ މުއްދަތެއްގެ
ތެރޭގައި ޖަވާބު ހުށަހެޅުމަށް އެންގުމުގެ އިޚްތިޔާރު ކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
މައްސަލައިގެ ޖަވާބު 38. މައްސަލައިގެ ޖަވާބު ހުށަހެޅުމުން، ނުވަތަ އެކަމަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުން ކަނޑައެޅި
ހުށަހަޅައިފައި ނުވުން
މުއްދަތުގައި މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުން ނުވަތަ ފަރާތްތަކުން މައްސަލައިގެ ޖަވާބު
ޞަފުޙާ 29 ގެ 36

ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅައިފައި ނުވާނަމަ، އަންނަނިވި ދެގޮތުންކުރެ ގޮތަކަށް ސުޕްރީމް
ކޯޓުން ކަންކުރަންވާނެއެވެ.
(ހ) މައްސަލައިގެ އަޑުއެހުން ބާއްވަން ތާވަލުކޮށްފައިވާ ތާރީޚު މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ
ފަރާތްތަކަށް އެންގުން؛ ނުވަތަ
(ށ) އިބްތިދާއީ ބައްދަލުވުމެއް ބާއްވަން ކަނޑައަޅާނަމަ، އިބްތިދާއީ އަޑު އެހުމެއް
ބާއްވާނެ ތާރީޚެއް ، މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކަށް އެންގުން.
ހަވަނަ ބައި
އިބްތިދާއީ އަޑުއެހުން
މައްސަލައިގެ އިބްތިދާއީ 39. (ހ) މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން ބާއްވާ އިބްތިދާއީ އަޑުއެހުމުގެ މަގުސަދަކީ އަންނަނިވި
އަޑުއެހުން
ކަންކަމާމެދު ގޮތްތަކެއް ކަނޑައެޅުމެވެ.
(1) މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ޚަޞްމުން އެދިގެން މައްސަލަ އަވަހަށް
ކުރިޔަށްގެންދިޔުމަށް.
(2) މައްސަލަ ހިންގުމަށް ފަސޭހަކުރުމަށްޓަކައި، އެ މައްސަލައިގައި
ޚުޞޫމަތް އުފެދިފައިވާ ނުކުތާ ތަކަކީ ކޮބައިކަން ނުވަތަ ސުޕްރީމް
ކޯޓުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ މައިގަނޑު ކަންކަމަކީ ކޮބައިކަން
ދެނެގަތުމަށް.
(3) އަވަސް ގޮތެއްގައި ޝަރީޢަތް ކުރިޔަށް ގެންދެވޭނެ ގޮތަކާ މެދުގައި
ޚަޞްމުންނާ މަޝްވަރާކޮށް ގޮތްތަކެއް ކަނޑައެޅުމަށް.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ)2(ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ ގޮތުގެ މަތީން މަޢުލޫމާތު
ސާފުކުރުމަށްފަހު، ނުވަތަ މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުން ހުށަހަޅައިފައި ވާ ޤާނޫނީ
ނުކުތާތަކަށް ބިނާކޮށް، ސުޕްރީމް ކޯޓުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ މައިގަނޑު
ކަންކަމަކީ ކޮބައިކަން ސުޕްރީމް ކޯޓުން ކަނޑައެޅިދާނެއެވެ. މިގޮތުން ސުޕްރީމް
ކޯޓުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ މައިގަނޑު ކަންކަން ކަނޑައަޅަންވާނީ، މައްސަލަ
ޞަފުޙާ 30 ގެ 36

ހުށަހަޅާ ފަރާތުން މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމުގައި ހުށަހަޅައިފައިވާ ހުރިހާ މައިގަނޑު
ޤާނޫނީ ނުކުތާތަކަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުން ގޮތެއް ކަނޑައެޅޭނެ ގޮތަށް، އަދި
ހުށަހަޅައިފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ އިމުން ބޭރުނުވާނެ ގޮތަކަށެވެ. މީގެ އިތުރުން،
ރައްދު އިސްތިއުނާފެއް ނުވަތަ އިތުރު އިސްތިއުނާފެއް އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ
ފަރާތުން ހުށަހަޅައިފައިވާނަމަ، ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިންމަންޖެހޭ ކަންކަން
ކަނޑައަޅަންޖެހޭނީ، އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ރައްދު ނުވަތަ
އިތުރު އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތައް ވެސް ހިމެނޭ ގޮތަށެވެ.
(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ބާއްވާ އަޑުއެހުމުގައި، މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ
ފަރާތްތަކުން އެ މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން ފާހަގަކުރަން ބޭނުންވާ ނުކުތާތައް
ފާހަގަކުރުމަށް ފުރުޞަތު ދިނުމަށްފަހު، މައްސަލައާ ގުޅިގެން ހުށަހަޅަންޖެހޭނެ
ލިޔުންތަކާއި ބާއްވަންޖެހޭނެ އަޑުއެހުންތަކުގެ އަދަދާއި ވަގުތުދޭނެ މިންވަރު
ކޯޓަށް ކަނޑައެޅިދާނެއެވެ.
(ރ) މި މާއްދާގެ ދަށުން ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިންމާ ނިންމުންތަކަކީ، އެ މައްސަލައިގައި
ހިމެނޭ ފަރާތްތަކުން ޢަމަލުކުރުން ލާޒިމު ނިންމުންތަކެކެވެ.
(ބ) އިބްތިދާއީ އަޑުއެހުމާއި މައްސަލައިގެ ފުރަތަމަ އަޑުއެހުން އެއް ދުވަހެއްގައި
ބޭއްވޭ އެއް މަޖިލީހެއްގައި ކުރިޔަށް ގެންދިއުމުގެ އިޚްތިޔާރު ، މައްސަލަ ބަލާ
ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
އައު ވާޤިޢާއާއި ހެއްކަށް 40. އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން އެއްވެސް އައު ވާޤިޢާއެއް ނު ވަތަ
ރިޢާޔަތްކުރުން
ހެއްކަކަށް ކޯޓުން ރިޢާޔަތްކުރަންވާނީ އަންނަނިވި ހާލަތްތަކުގަ އި އެކަންޏެ ވެ.
(ހ) އައު ވާޤިޢާއެއް ނުވަތަ ހެއްކެއް ލިބުމުން ވަގުތުން ހުށަހަޅައިފައިވުން؛
(ށ) އެންމެ ފަރުވާތެރިކަމާ އެކުގައި މަސައްކަތްކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، ސުޕްރީމް
ކޯޓަށް އެ ވާޤިޢާތަކާއި ހެކި ހުށަހެޅިފައި ނުވުން.
(ނ) އެ ވާޤިޢާތަކާއި ހެއްކަކީ މައްސަލައިގެ ނިންމުމަށް އޭގެ ސަބަބުން އެކަށީގެންވާ
ބޮޑު ބަދަލެއް އަތުވެދާނެ ވާޤިޢާއެއް ނުވަތަ ހެއްކެއް ކަމުގައިވުން.
ޞަފުޙާ 31 ގެ 36

ހަތްވަނަ ބައި
ޝަރީޢަތް ހިންގުމާއި ޙުކުމްކުރުން
ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ 41. ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އަޑުއެހުންތަކުގައި ޚަޞްމުންގެ ފަރާތުން ވާހަކަ ދައްކަން ވާނީ، އެ
ލިޔެކިޔުންތަކަކީ
ފަރާތްތަކުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލިޔުމުން ހުށަހަޅައިފައިވާ ބަޔާންތަކުގައިވާ ކަންކަމަކީ
އަސާސްކަމުގައި ބެލުން
އަސާސްކަމުގައި ބަލައިގެންނެވެ.
ގުޅުންހުރި ދެ ޤަޟިއްޔާ 42. ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ދެ ޤަޟިއްޔާއަކީ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަޒަރުގައި ގުޅުންހުރި ދެ
އެކުގައި ހިންގު ން
ދަޢުވާއެއް ނުވަތަ ދެ މައްސަލައެއް ޝާމިލުވާ ދެ ޤަޟިއްޔާ ކަމުގައި ވާނަމަ، ދެ
ޤަޟިއްޔާ ބަލާނޭ ތަރުތީބު ކަނޑައެޅުމުގެ ބާރު ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލިބިގެންވެ އެވެ.
ދެ ޤަޟިއްޔާ އެކީ 43. (ހ) އަންނަނިވި ހާލަތްތަކުގައި، ދެ ޤަޟިއްޔާއަކުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ
ޙުކުމްކުރުން
ދެ މައްސަލައެއް ނުވަތަ ދެ ދަޢުވާއެއް ބަލައި ޙުކުމްކުރަންވާނީ، ދެ ޤަޟިއްޔާ
އެއްކޮށް، އެކުއެކީގައެވެ.
(1) ދެ ދަޢުވާގައި ނުވަތަ ދެ މައްސަލައިގައި ވެސް ހިމެނޭ ސުވާލަކީ އެއް
ސުވާލެއް ކަމަށްވުން؛ ނުވަތަ
(2) އެއް ޤަޟިއްޔާގައި ކުރާ ޙުކުމުން އަނެއް ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމަށް
އަސަރުކުރާނެނަމަ ނުވަތަ އެއް މައްސަލަ ނިމުމުން އަނެއް
މައްސަލަވެސް ނިމޭނެ ކަމަށްވާނަމަ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހާލަތުގައި މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ނުވަތަ
މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ރުހުން އޮންނަން ނުޖެހޭނެއެވެ.
މައްސަލަ ނިންމާނެ 44. ޤާނޫނެއްގައި އެހެންގޮތަކަށް ކަނޑައަޅައިފައި ނުވާނަމަ، ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅޭ
މުއްދަތު
މައްސަލަތައް އެ މައްސަލަތަކުގެ އަޑުއެހުންތައް ނިމޭ ތާރީޚުން ފެށިގެން 2 (ދޭއް)
މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ނިންމަންވާނެއެވެ. ނަމަވެސް މަޤުބޫލު ސަބަބެއް މެދުވެރިވެގެން
އެފަދަ މައްސަލައެ އް 2 (ދޭއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ނިންމެން ނެތްނަމަ، ސަބަބު
ބަޔާންކޮށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ އުއްތަމަ ފަނޑިޔާރަށް ލިޔުމުން އެކަން އަންގަން ވާނެއެވެ.
ޞަފުޙާ 32 ގެ 36

އިސްތިއުނާފުކުރުމުން 45. (ހ) ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގެ ކޯޓެއްގެ ނުވަތަ ޓްރައިބިއުނަލެއްގެ ނިންމުމެއް
ޙުކުމް ތަންފީޛުކުރުން
އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި ހުށަހެޅުނު ކަމުގައި ވިޔަސް، އެ ނިންމުމެއްގެ ޤާނޫނީ
ފަސްނުވުން
ނަތީޖާ ނުވަތަ ޙުކުމް ތަންފީޛުކުރުން ފަސްވެގެނެއް ނުދާނެއެވެ. ފުރަތަމަ
މަރުޙަލާގެ ކޯޓެއްގެ ޙުކުމް ނުވަތަ ޓްރައިބިއުނަލެއްގެ ނިންމުން ތަންފީޛުކުރުން
ފަސްކުރަން ޚަޞްމަކު އެދޭނަމަ، ސުޕްރީމް ކޯޓުން ކަނޑައަ ޅައިފައިވާ ފޯމުން
ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ފަދަ ހުށަހެޅުމެއް ހުށަހަޅައިފިނަމަ، އެ ހުށަހެޅުމެއް
ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލިބޭ ތާރީޚުން ފެށިގެން ގިނަވެގެން 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ
ތެރޭގައި ސުޕްރީމް ކޯޓުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.
ޙުކުމް ނުވަތަ އަމުރު 46. އެ މީހަކީ މައްސަލައިގެ ޚަޞްމަކަށް ނުވިނަމަވެސް، ޙުކުމުގައި ނުވަތަ އަމުރުގައިވާ
ރައްދުކުރުން
ކަމެއްގެ ސަބަބުން އެ މީހެއްގެ ޙައްޤަ ކަށް އަސަރުކޮށްފާނޭ ކޮންމެ މީހަކަށް ޙުކުމުގެ
ނުވަތަ އަމުރުގެ ކޮޕީއެއް އެކަމަށް އެދުނު ކޮންމެ ފަރާތަކަށް ކޮންމެ ވަގުތެއްގައި ވެސް
ރައްދުކުރުމުގެ ބާރު ކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
ޚަރަދު ދެއްކުން 47. މައްސަލައެއް އިސްތިއުނާފު ކުރެވިއްޖެނަމަ، އެ މައްސަލަ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިންމަންދެން
ފަސްކުރުމަށް އެންގުން
ޝަރީޢަތުގެ ޚަރަދު ދެއްކުން ފަސްކުރުމަށް އެންގުމުގެ ބާރު ސުޕްރީމް ކޯޓަށް
ލިބިގެންވެއެވެ. މިފަދަ ހުށަހެޅުމެއް ހުށަހަޅާނަމަ، އެ ކަމެއް ހުށަހަޅާނީ އެކަމަށް
ކަނޑައަޅައިފައިވާ ފޯމުންނެވެ.
އަށްވަނަ ބައި
ޝަރީޢަތުގެ ޚަރަދު
ޝަރީޢަތުން ޚަރަދު 48. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިންމާ މައްސަލައެއްގައި ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021
ނަގައިދިނުން
(މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ ފަންސަވީސްވަނަ ބާބުގެ ދަށުން ޝަރީޢަތުގެ
ޚަރަދު ނަގައިދިނުމަށް ނިންމާނަމަ، އެ މައްސަލައިގައި ޚަރަދު ނަގައިދިނުމަށް
ސުޕްރީމް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ގޮތް މައްސަލަ ނިމުނު ގޮތުގައި
ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
ޞަފުޙާ 33 ގެ 36

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތީން ޝަރީޢަތުގެ ޚަރަދު
ނަގައިދިނުމަށް ނިންމައިފިނަމަ، ޝަރީޢަތުގެ ޚަރަދު ނަގައިދިނުމަށް އެދި
ހުށަހަޅާނީ، ސުޕްރީމް ކޯޓުން އެ މައްސަލައެއް ނިންމި ތާރީޚުން ފެށިގެން 15
(ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގައި އެ މައްސަލަ ބެލި ކޯޓަށެވެ.
ނުވަވަނަ ބައި
އެހެނިހެން ކަންކަން
49.
މުއްދަތު ގުނުން މި ގަވާއިދުގެ ބޭނުމަށް ޓަކައި މުއްދަތު ގުނުމުގައި ޢަމަލުކުރާނީ އަންނަނިވި ގޮތުގެ
މަތިންނެވެ.
(ހ) ވަކި ކަމެއް ކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތު ގުނުމުގައި، އެ މުއްދަތު ފެށޭ
ދުވަހާއި ނިމޭ ދުވަހެއް ނުހިމެނޭނެއެވެ.
(ށ) 7 (ހަތެއް) ދުވަހަށްވުރެ ކުރު މުއްދަތެއް ގުނުމުގައި، އެ 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ
މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ރަސްމީ ބަންދު ދުވަހެއް ހިމެނޭނަމަ، އެ މުއްދަތު ގުނުމުގައި
އެ ބަންދު ދުވަހެއް ނުހިމެނޭނެއެވެ.
(ނ) 7 (ހަތެއް) ދުވަހަށްވުރެ ދިގު މުއްދަތު ގުނުމުގައި، އެ ކަމެއް ކުރުމަށް
ކަނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ރަސްމީ ބަންދު ދުވަސްތައް
ހިމެނޭނެއެވެ.
(ރ) ވަކި ކަމެއް ކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތު ގުނުމުގައި އެ ކަމެއް ކުރުމަށް
ކަނޑައަޅާފައިވާ މުއްދަތު ނިމޭ ދުވަސް ދިމާވަނީ ރަސްމީ ބަންދު ދުވަހަކާ
ކަމުގައިވާނަމަ، ދެން އެންމެ އަވަހަށް ކޯޓުގެ މަސައްކަތް ފެށޭ ރަސްމީ
ދުވަހެއްގައި އެ ކަމެއް ކުރުމުން، އެ މުއްދަތުގައި އެ ކަމެއް ކުރެވުނީ ކަމުގައި
ބެލެވޭނެއެވެ.
ޞަފުޙާ 34 ގެ 36

ރަޖިސްޓްރީ ހުޅުވިފައި 50. (ހ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ރަޖިސްޓްރީ ހުޅުވިފައި ހުންނާނީ، ރަސްމީ ބަންދު ދުވަސްތައް
ހުންނަ ގަޑި
ފިޔަވައި ، އާދީއްތަ ދުވަހުން ފެށިގެން ބުރާސްފަތި ދުވަހުގެ ނިޔަލަށް، ރަސްމީ
ގަޑީގައެވެ.
(ށ) ކޯޓުން އެހެންގޮތަކަށް ކަނޑައަޅާފައި ނުވާނަމަ، މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ
މައްސަލަތަކާއި ލިޔެކިޔުމަކީ އެ ދުވަހު ކޯޓަށް ރަސްމީކޮށް ލިބިފައިވާ ލިޔެކިޔުމެއް
ކަމަށް ބަލައިގެން ފިޔަވަޅުއަޅާނީ ކޮންމެ ދުވަހެއްގެ ވެސް ރަސްމީ ގަޑީގައި އެ
ލިޔުމެއް ކޯޓަށް ލިބިފައިވާނަމައެވެ.
ޖަދުވަލުތައް 51. މި ގަވާއިދާ އެކުގައިވާ ޖަދުވަލު ތަކަކީ މި ގަވާއިދުގެ ބައެކެވެ.
ގަވާއިދުގައި ނެތް ކަމެއް
52. މި ގަވާއިދުގައި ނެތްކަމެއް ދިމާވެއްޖެނަމަ، އެ ކަމަކާމެދު ޢަމަލުކުރާނީ، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ
ދިމާވުން
ގަވާއިދުގަ އި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތީންނެވެ.
ގަވާއިދު ނުހިނގާނެ
53. ޤާނޫނުއަސާސީއިން ނުވަތަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރާ ޤާނޫނަކުން ސުޕްރީމް
މައްސަލަތައް
ކޯޓުން ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގައި ބެލުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ މައްސަލަތަކަށް މި ގަވާއިދު
ނުހިނގާނެއެވެ.
ގަވާއިދަށް ޢަމަލުކުރަން
54. މި ގަވާއިދަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާނީ، ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި މި ގަވާ އިދު
ފެށުން
ޝާއިޢުކުރާ ދުވަހުން ފެށިގެންނެވެ.
ޞަފުޙާ 35 ގެ 36

ޖަދުވަލު 1
ތަމްސީލުކުރާ ފަރާތަށް ދީފައިވާ ބާރުތަކުގެ ތަފްސީލު
(މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (އ) ގެ)3(ވަނަ ނަންބަރާއި، 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ)11(ވަނަ ނަންބަރު)
(ތަމްސީލުކުރާ ފަރާތަށް ދޭ ބާރުތައް، ތިރީގައިވާ ގޮތަށް ނުވަތަ ދިނުމަށް ގަސްތުކުރާ ބާރުތަކާ މުނާސަބުވާ ގޮ ތަށް ބަދަލުކޮށްގެން ލިޔުމަށް)
1. ދަޢުވާ/މައްސަލައިގައި ޚަޞްމު ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ތަމްސީލުކުރުން.
2. ދަޢުވާ/މައްސަލައާ ގުޅިގެން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ ދަޢުވާ ފޯމުތަކާއި، ހުށަހެޅުންތަކާއި، ލިޔުންތަކާއި،
ނޯޓިސްތަކުގައި ސޮއިކޮށް ކޯޓަށް ފޮނުވުމާއި، އެފަދަ ލިޔެކިޔުންތަކާ ހަވާލުވުން.
3. ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަދެއްކުން.
4. ޝަރީޢަތަށް ނުގޮސް ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި ނުވަތަ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބޭރުގައި ޙައްލެއް ހޯދައި މައްސަލަ ޙައްލުކުރުން އަދި
އެފަދަ އެއްބަސްވުންތަކުގައި ސޮއިކުރުން.
5. އަޑުއެހުން ފަސްކުރުމަށް އެދުން.
6. އިޢުތިރާފުވުން.
7. މައްސަލަ އަނބުރާ ގެނައުން.
8. ސުޕްރީމް ކޯޓުން ލިޔެކިޔުންތަކާއި ލިޔެކިޔުންތަކުގެ ކޮޕީ ހޯދުން.
9. ސުޕްރީމް ކޯޓު މެދުވެރިކޮށް ލިބޭ ފައިސާއާ ހަވާލުވުން ނުވަތަ ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ޖަމާކުރަންޖެހޭ ފައިސާ ޖަމާކުރުން.
މަތީގައިވާ ކަންކަން އަހުރެން އަމިއްލައަށް ކުރުމެކޭ އެއްފަދައިން އެ ކަންކަން ކުރުމުގެ ފުރިހަމަ ބާރާއި އިޚްތިޔާރު)ތަމްސީލުކުރާ
ފަރާތުގެ ނަން(އަށް ދީފީމެވެ.
ޞަފުޙާ 36 ގެ 36

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓު | ތީމުގެ | އޯކިޑްމަގު | މާލެ | ދިވެހިރާއްޖެ

Supreme Court of the Maldives | Theemuge | Orchid Magu | Male’ | Republic of Maldives

+9603009990 | info@supremecourt.mv | www.supremecourt.mv